

Déli Hírlap

Redactia și administrația:
TIMIȘOARA, I. Piața Brătianu No. 3.
Telefon: 23—10

GAZETA MAGHARILOR
DIN BANAT

Nr. cererii de insc. in Reg. publ. per. 934/1938
Trib. Timișoara

Redactor resp. Dr. VÁRNAY ELEMÉR

A gyorsaság határa

Ujabb közlekedési rekordot jelent a hír. Egy amerikai pilótának sikerült egy óra leforgása alatt hétszázharminc kilométeres távot berepülni. Óriási teljesítmény ez. De a sztratoszféra még káprázatosabb lehetőségekkel kecsegtet. Ezeröttszáz kilométeres óránkinti sebességgel szeli majd a világűr peremét a gyenge törekény ember, megszűnik az idő és tér eddigi fogalma az öreg glóbuszon. Valóban gyermekjátékként tűnik számunkra a derék öreg Stephenson gözmozdonya, amely tizenhárom kilométer sebességgel „robogót”. A tizenkilencedik század elejéről máig óriáscsizmákban haladt a közlekedési technika. A villanypaloták hajtott mozdonnyok kétszáz kilométeres sebességgel rohannak országokon át, a külön célra készült autótutak lehetővé teszik, hogy háromszáz kilométeres átlaggal repüljön síma földön a gépkocsi, vagy a motorkerékpár. Vágtat, rohan az ember. Igéje a gyorsaság: — tempó, tempó, mindig eszeveszettebb ütemben, mind lélekveszejtőbb iramban, tovább-tovább. De hova rohan a megszállott ember és miért? Élete tartamát úgy sem hosszabbíthatja meg a sietséggel és nem tágul számára nagyobbra e földi világ, hol eltölti kiszabott életét, majd visszatér, ahonnan jött, a nagy ismeretlenségbe. Hiába iparkodunk nyaktörő sietséggel, a jelszó vezérszava révén, nem lesz számunkra sem szebb, sem boldogabb, sem elérhetőbb a világ. Mert mindent elérni annyit jelent, mint semmit sem bírni. Mi marad a képzőlet számára, ha ez a föld exotikus vidékeivel, ezernyi népi színeivel, legkülönbözőbb kultúráival, az óceánokkal, ismeretlen szigeteivel, az északi és a déli sarkkal egy szép napon majd befelé egy száraz menetrendbe? Ha egyszer tényleg megvalósul, hogy a jövő utasa elindul Londonból, a Fidzsi szigeteken ebédel, Tokióban vacsorázik s még mielőtt felkelt a nap, ismét megérkezik haza. Szép sportteljesítmény lesz ez, de vele együtt elvesz majd az élet minden zamata.

Micsoda ünnepi hangulatot jelentett számunkra régen egy operaelőadás, egy hangverseny, egy szimfónia! Ünneplőbe öltözve, ünnepi lélekkel lépünk be hangulathozó estén a színházba, vagy a hangversenyterembe és elfogódva élvezünk a kivételes találkozást az alkotás hőrszavaival. Ma már esetleg hajnalban felcsendül az Eroica, Schubert befejezetlen szimfóniájának hangjai mellett fejezi be a szobalány a parkett-vixelést, Lohengrin bucsuját, versenyt: fityüljük Volpi enékevel s a bécsi énekesfiúk oratóriumát hallhatjuk ugyanakkor, amikor harsonyan csenget a szemes. A művészt mindig-elérhetősége révén elveszítette ritkasági értékét, banalizálódott, közönségessé lett. Ugyanígy elveszítette sok bensőséges értékét az élet az egyedül boldogító gyorsaság vezérszava révén is. Az időbeli teljesítmény képtelen erőszakolása hovatovább háttérbe szorít minden más ideált, egy bravuroskodó sefför-korszak körvonalait bontakoztatva. Egyre jobban háttérbe szorul a lélek, a szellem, a tudomány bravurja a tempó bravurjával szemben. Legfőbb ideje, hogy a jó könyv, a szép kép és a többi mélyégsébe építő emberi képességek is visszajussanak régi jogaikba. Merjünk mondani bármennyire is tiszteljünk a közlekedési technikát, hogy elég volt a gyorsasági rekordokból. A civilizáció haszna és egészségi szempontjából a gyorsaság határához értünk. Legalább is a mindennapi közlekedés szempontjából. További fokozás már csak árt az egészségnak, árt az idegeknek és árt az élet harmónikus rendjének is. Mert az embernek nem az a rendeltetése, hogy szakadatlanul vág-tasson, hanem elhivatása az is, hogy elmélve, gondolkodva, maradandó értékeket alkosson. Hiábavaló a fulladásig hajszolt tempó. Messzibb úgy sem visz, mint amennyire földi-ségünkben rendeltettünk.

Jugoszlávia összehangolta külpolitikáját Romániával Magyarország iránt

Carol király és Pál kormányzó herceg megállapodása. — Hivatalos jelentés a jugoszláv—olasz együttműködésről

Uj egyezmény nem jött létre — a régi kapcsolat fennmarad

Belgrádból jelentik: Ciano gróf olasz külügyminiszter és Sztójadinovic miniszterelnök találkozásáról és a lefolyt tárgyalásokról vasárnap este hivatalos jelentést adtak ki. A jelentés hangsúlyozza, hogy a két államférfi a legnagyobb szívélvességgel és barátsággal beszélte meg a két országot érdeklő összes kérdéseket és megállapították, hogy az olasz—jugoszláv egyezmény tökéletesen működik. A találkozón megbeszélésre kerül az európai helyzet alakulása, amely egyformán érdeklő Olaszországot és Jugoszláviát és megállapították, hogy szoros együttműködéssel igyekeznek a rendet és békét Európában ezen a részen fenntartani az összes érdekeltektől államok közreműködésével. A szomszédos államok baráti magatartása Jugoszlávia iránt kedvező visszhangot keltett Belgrádban. Olaszország az építőszellem jegyében kíván együttműködni, mert ez a szellem jellemzi a Róma—berlini tengelyt. Ami a két ország gazdasági együttműködését illeti, megállapították, hogy

gazdasági érdekeik kiegészítik egymást és sok lehetőséget nyújtanak arra, hogy a két kormány még jobban kíméltse egymás közötti érintkezését. (Rador.)

II. CAROL KIRÁLY ÉS PÁL KORMÁNYZÓHERCEG MEGÁLLAPODÁSA

Berlinből jelentik: A német sajtó nagy figyelemmel kísérte Ciano gróf jugoszlávai látogatását. Hogy ez a látogatás hozzá fog-e járulni a dunamenti államok jóviszonyának kiépítéséhez. A Berliner Börsenzeitung azt írja, hogy Jugoszlávia csak Romániával való egyetértésben fog esetleg Magyarország felé közeledni.

A lap szerint ilyen megállapodás jött létre II. Carol király és Pál jugoszláv régensherceg legutolsó találkozásánál. A német sajtónak általában az a véleménye, hogy Ciano gróf jugoszláv látogatása nem járt tényleges eredménnyel. (Rador.)

Az olasz lapok Románia keleteurópai szerepéről

Rómából jelentik: Ciano gróf olasz külügyminiszter látogatása alkalmával a kíséretében volt olasz újságírók lapjaikban hangsúlyozták Románia nagyfontosságú szerepét Kelet-Európában és a dicséret hangján nyilatkoznak az ország gazdasági helyzetéről és öfölsége. II. Carol király bölcs uralkodói irányításáról. (Rador.)

AZ OLASZ SAJTÓ ELÉGEDETT A JUGOSZLÁVIAI TÁRGYALÁSOK EREDMÉNYEVEL

Pál régensherceg, Ciano gróf olasz külügyminiszternek a jugoszláv Fehér sas-rend első osztályát adományozta.

Római jelentés szerint Ciano külügyminiszter jugoszláv újjáról visszatért Rómába. A belgrádi úttal kapcsolatban Virgilio Gajda a Voce Italicában vezércikket írt, amelyben a következőket írta:

— Ez a látogatás közel fogható bizonyítéka, hogy a jugoszláv és olasz együttműködés az egész Európa szempontjából fenn és tényezőként jelent és nagy kihatással lehet az egész európai

helyzetre. Örömmel kell megállapítani hogy a két szomszédállam külpolitikai vezetője minden kérdésben egyetért. A politikai kérdések tárgyalásai során szó volt arról is, hogy a jugoszláv—olasz barátság ki kellene terjesztene a dunai államokra is.

Kitér ezután a cikk a két állam közt kiépülő kereskedelmi összeköttetésre és megemlíti, hogy Belgrádban a francia és Rómában jugoszláv kereskedelmi kamrát állítanak fel. Ezekben kívül továbbfejlesztik a két ország kulturális kapcsolatát és kulturális egyezményt fognak kötni.

A francia sajtó is foglalkozik a belgrádi tárgyalásokról kiadott hivatalos közleménnyel és a lapok nagyrésze megállapítja, hogy

nem jött létre új egyezmény.

A Petit Parisien szerint a megbeszélések központjában a magyar—jugoszláv kapcsolatok kérdése állott. Ebben az ügyben azonban nem hoztak végleges döntést. Hír szerint a megbeszéléseken szóba került a francia—olasz—spanyol kérdés is.

„A béke és a rend megőrzése”

A Havas távirati iroda a következőket jelenti: A Ciano olasz külügyminiszter és Sztójadinovic jugoszláv miniszterelnök között lefolytatott tárgyalások befejezésekor kiadott közleményben egy fontos ponttalálható, amelyből arra lehet következtetni, hogy

Olaszország meg akarja javítani a magyar—jugoszláv viszonyt.

A jelek szerint Jugoszlávia szívesen végleges egyezményt nem akar kötni, mielőtt ne kereste volna meg az érintkezést Romániával. Ez az értelmezést adják diplomáciai és politikai körökben a közlemény azon részének, amely a Duna-medencei helyzettel foglalkozik és amelyben a két államférfi annak a közös elhatározásának ad kifejezést, hogy folytassák és kíméltse együttműködésüket a béke és rend megőrzése érdekében Európának ebben a részében

az érdekeltektől államokkal azokkal a megnyilvánulásokkal kapcsolatban, amelyek Jugoszlávia szomszédállamaiban nyilvánultak meg és amelyek Belgrádban kedvező hatást váltottak ki.

A közleménynek ez a része minden bizonnyal arra utal, hogy Ciano gróf legutóbbi budapesti látogatása alkalmával a magyar közvéleményben

kedvezően fogadták a Belgrád és Budapest közötti közeledés tervét.

Megemlítik végül, hogy a közleményben említés történik a Roma—Berlin tengelyről. Ezzel az akarták hangsúlyozni, hogy Németország és Olaszország a Dunamedencében olyan politikát folytat, amely összhangban áll azzal a szellemmel, amely minden téren az olasz—német együttműködést uralja.

A keddi nemzeti ünnep

Bucurestiből jelentik: Január 24-ikén, kedden, vasárnapi munkaszünet van és az összes közhivatalokban szünetel a munka. A közhivatalok tevékenységüket szerda délután négy órakor kezdik meg újra.

Bucurestiben a pátriárkatusi székesegyházban Miron Cristea pátriárka személyesen tart Te Deumot a koronatanácsosok, a kormány tagjai, valamint a polgári és katonai hatóságok jelenlétében. A királyi palotában a Ferdinand-rend lovagjainak részvételével fogadás lesz.

Vásárhelyi dr. református püspök levele a patriárkaminiszterelnökhöz

Kolozsvárról jelentik: Vásárhelyi János dr. erdélyi református püspök a következő levelet intézte Miron Cristea dr. miniszterelnökhöz:

„Tisztelettel kérem tudomásul venni, hogy egyházam vezetőivel, tisztviselőivel, híveivel együtt, bizalommal lépek be a Nemzeti Újjászülétes Arcvonalába. Teljes odaadással, hűséggel kívánunk résztvenni abban az országépítő munkában, amelynek irányvonalát Öfelégsége nagy bölcsességgel jelölte ki. Hálásan ragadjuk meg a részünkre adott alkalmat, hogy igaz keresztényen lélekkel tegyünk bizonyosságot a Király és a Haza iránt való szilárd hűségünkről. Isten áldását kérem és kívánom a megkezdett nagy munkára. Fogadja Excellenciád tiszteletem kifejezését“.

Allampolgárság igazolása komplikációkkal

Révész Aron lippai kereskedő állampolgársága is felülvizsgálásra került és ezért úgy a maga, mint a felesége számára illetékesi bizonyítványt kért a lippai községházán. A bizonyítványokat meg is kapta, de abban felesége születési helyül Békésgyúria szerepelt. Révész Aron felesége azonban Temesvárott született és ezért kérte a hiba hivatalos kijavítását. Közben Révész állampolgársági ügye tárgyalásra került és ezért nem várta be, amíg hivatalosan helyesbítik a hibát, hanem szájközleg kijavította a jeves adatot. A javítás kitűdött és ezért okirathamisítás miatt megindult ellene az eljárás. A törvényszéki tárgyaláson a kereskedő azzal védekezett, hogy jóhiszeműen járt el, amikor a helyes adatot írta a bizonyítványba. A védő pedig igazolta, hogy a kereskedő felesége valóban Temesvárott született, tehát nincs szó hamisításról. A törvényszék elfogadta a védekezést és a kereskedőt felmentette a vád alól.

Házkutatás epilógusa a bíróság előtt

Hirschl Béla vízvezeték-szerelő lakásában 1936-ban megjelent egy monopolhivatali tisztviselő, valamint egy rendőrtiszt és az ügyészség engedélyre alapján házkutatást tartottak. Nemcsak a lakást, hanem az irodát is átkutatták és közben egy öngyújtót találtak. Hirschl Béla, aki csak másnap érkezett haza utazásáról, feleségétől értesült a házkutatásról és azután feljelentést tett úgy a monopolhivatali tisztviselő, mint a rendőrtiszt ellen, mert csak a házkutatásra volt engedélyük és így nem volt joguk a cég irodájának átkutatására. Az ügyészség megindította a vizsgálatot, amely azonban nem fejeződött be, mert Hirschl visszavonta a feljelentést. Erre a monopolisztviselő és a rendőrtiszt tetek feljelentést Hirschl ellen hatóság előtti rágalmozás címén és a törvényszék egy hónapi fogságra ítélte Hirschl Bélát. Fellebbezés folytán az ügy az ítéletábla elé került, amely jóváhagyta a törvényszék ítéletét.

Gazdasági tanfolyam Nagykomlóson

Nagykomlós községben vasárnap délután ment végbe ünnepélyes keretek között a mezőgazdák továbbképző tanfolyamának megnyitása. Az ünnepségen résztvettek Ciupe Gheorghe dr. királyi helytartósági vezértitkár, Praporgescu Gheorghe ezredes-prefektus, Popovici mezőgazdasági felügyelő, Diminescu Ion helytartósági kabinetigazgató, Boroanca Traian prefekturális titkár, valamint Bugariu és Banculescu Ion szerkesztők. A vendégeket a községi határában lovas fiatalok és zenekar fogadta. Movila Alexandru dr. főszolgabíró pedig üdvözlő beszédet tartott. Az iskolában, ahol a tanfolyamot rendezik, Cloroianu Stefan lelkes istentiszteletet celebrált, utána Herzovi Aurel gazda, Popescu mezőgazdasági felügyelő és Ciupe helytartósági vezértitkár mondtak beszédeket. A tanfolyam megnyitása után a községben rendezett mezőgazdasági kiállítást tekintették meg a vendégek.

Nagy pompával folyt le Mária olasz hercegnő és Lajos pármái herceg esküvéje

Az esküvő után a fiatal pár a Szontalya elé járult és Szent Péter sirjánál imádkozott

Rómából jelentik: Hétfőn délelőtt esküdött örök hűséget Mária olasz királyi hercegnő, az olasz király leánya, Lajos Bourbon-Pármái hercegnek. Az egyházi szertartás a Quirinalban, a királyi palota St. Paulina udvari kápolnába folyt le. A nászmenet csodálatos látványt nyújtott. Elöl haladt az olasz királyi és császári uralkodó pár, őket a jegyes pár követte és mögöttük következtek a királyi és hercegi párok egész sora. A királyi rekonságot Boris bolgár király és Alfonso volt spanyol király képviselte. Az olasz kormány tagjai Mussolinivel az élükön, valamint megjelentek, de ott voltak a fascista párt magasrangú előkelőségei és a külföldi követsek vezetői.

A nászmenet előkelőségei a kápolnában az oltár körül felállított karosszékben helyezkedtek el, míg a fiatal pár az oltár előtt foglalt helyet. Mellettek állottak a tanúk, a fő ügyvéd részéről Xavier és Kajetan hercegek, míg a menyasszony részéről az olasz trónörökös és a torinói gróf. A szertartást nagy

papi segédlettel Pecaria udvari főkaplán végezte, aki az esküvő elején feltette a szokásos kérdést a jegyespárhoz, mire a királykisasszony királyi atyjához fordult a beleegyezésért és csak ezután ejtette ki az „igen” szót. Ezután díszes fromaságok között Pecaria felhúzta a jegyes pár újjára a jeggyűrűt, megáldotta a frigyvet, misét celebrált és szentbeszédet intézett az ifjú házaspárhoz.

A templomi szertartás után következett a házassági szerződés elkészítése, amelyet a kápolna mellett levő sekrestyében írt alá a szenátus elnöke. A Duce a korona jegyzőjének a tisztjét töltötte be ennél az aktusnál. A díszmenet ezután visszatért a királyi palotába, míg a fiatal pár kevéssel több autón a Vatikánba hajtatott, ahol kihallgatáson jelentek meg XI. Pius pápának. Ezután a Szent Péter templomba, Szent Péter aposztrófájánál imádkoztak. Néhány nap múlva a fiatal házaspár Belgiumba utazik, majd onnan Mozambiquebe utaznak, ahol Lajos Bourbon-Pármái hercegnek nagy kiterjedésű birtokai vannak.

Hitler és Mussolini találkoznak

Katalónia elfoglalása után négyhatalmi konferenciát fogna javasolni

PÁRISBÓL jelentik: Az Oeuvre berlini és római értesülései szerint mihelyt Franco halálába kerül a Katalóniát, a Berlin—római tengely javasolni fogja, hogy Torinóban, vagy Milánóban újabb négyhatalmi értekezlet üljön össze a spanyol-ügy és a földközítengeri kérdések rendezése céljából.

A Sunday Express jelenése szerint Hitler és Mussolini között újabb találkozó van készülében, aminek az az oka, hogy a müncheni konferencia óta igen sok olyan esemény történt, amely újabb megbeszélést tesz szűkségesé. Ezek között első helyen áll Olaszországnak Franciaországgal szemben támasztott követelése, valamint Németország nagy akvitása a Duna-medencében és Délkelet-Európában.

A németek elégedetlenek Csehországgal

Nem hozott enyhülést Chwalkovszky berlini útja. — A csehországi németek miatt történik az elhidegítés

Rómából jelenik: A Stampa Berlinből érkezett jelentése szerint Chwalkovszky csehország külügyminiszternek legutóbbi berlini látogatása alkalmával nem sikerült tisztázni a két ország között felmerült ellentéteket. A lap kiemeli, hogy a német sajtó, amely külpolitikai kérdésekben mindig tartózkodást tanúsít,

nem titkolja rossz hangulatát, amely Prágának Németországgal szemben tanúsított kedvezőtlen magatartása következtében keletkezett.

Chwalkovszky útja nem tudta eltüntetni a kedvezőtlen benyomást, amely néhány prágai újság

cikke nyomán Németországban támadt. A sajtó az ellentétek legfőbb okát a Csehszlovákiában maradt németek helyzete szolgáltatta és a cseh-szlovák kormány még ma sem tanúsít hajlandóságot, hogy a németek kívánságait teljesíteni öhajtsa-e?

A Daily Express szerint Hitler azt követelte Chwalkovszky cseh külügyminisztertől, hogy

Csehország legközelebb mondja fel a Franciaországgal és a Szovjet-ell kötött szerződését.

Kijelentette a birodalmi vezér, hogy a cseh határok immár nem fognak megváltozni.

Feleségének megmérgezésével gyanúsítanak egy bucurestii ügyvédet

Gyógyszerrel vitt különféle feleségének, a vagyvizsgálata mérget talált az üvegben

Bucurestiből jelentik: Az ilfovi ügyészség nem mindennapi bűnügy részletét mutatja. Az ügyészséghez érkezett feljelentés szerint ugyanis egy általánosan ismert fővárosi jogász megmérgezte különvált élő feleségét. A rejtélyes háttérű bűnügybe keveredett ügyvéd tíz évi házasság után különvált feleségétől, akitől egy kisleánya van. A különválás után az ügyvéd azt kérte feleségétől, hogy bízva az ő gondozására a gyermekeit, akit magával akart vinni. Felesége azonban visszautasította az ügyvéd kérését. Emiatt a viszony még jobban elmergesedett a házastársak között. Nemrégiben történt, hogy az asszony távolléte alatt

az ügyvéd behatolt a lakásba és magával vitte kisleányát,

akit csak az ügyészség közbejelésére adott vissza különvált élő feleségének. Néhány nappal ezelőt, az uriaszony megbetegedett. Erről valamiképpen értesült férje, aki nyomban felkereste feleségét, akinek különböző orvosokat vitt. Ezek használatát az asszony még rosszabbul érezte magát. Az előhívott orvos megállapítása szerint az ügyvéd feleségének mérgezés tünetei mutatkoztak. Az orvosokat ezért vegyvizsgálat alá vették és megállapították, hogy az ügyvéd által hozott orvosságos üvegben igen jelentős mennyiségű sztrichnin oldat van. Ezért az ügyvédet az ilfovi ügyészségre idézték, ahol megkezdtek kihallgatást.

Megalakult a cégbejegyzéseket intéző bizottság

A cégbejegyzési kérvények ügyében döntő bizottság, amelynek feladata a működési engedélyek megadása, a temesvári kereskedelmi és iparkamara helyiségében hétfőn, délután öt órakor tartotta alakuló ülését. Ezen alkalommal Ionescu A. D. táblabíró vezetése alatt megjelentek a bizottság összes tagjai, valamint a kereskedelmi és iparkamara ideiglenes bizottságának tagjai is, Giurcaneanu elnök vezetésével. A bizottság a megalakulás után haladéktalanul megkezdte működését. Hivatalos helyisége a kamara palotájának negyedik emeletén van. A cégbejegyzési kérvények most már gyors egymásutánban nyernek elintéztést.

Franco csapatai előtt már egyetlen erődítmény sem védi Barcelonát

Ellentétes hírek a kormány tartózkodási helyéről, — Burgos az állami és a miniszterek elmenekülését jelenti

Megnyílt a pyrenneusi határ Barcelona felé?

BURGOSBÓL jelentik: A nemzeti főhadiszállás jelentése szerint a nemzeti csapatok Dél és Nyugat felől 18 kilométernyire megközelítették a fővárost.

Már semmiféle erődítményvonal nincs előttük,

mert az erődöket rohammal bevették. A köztársasági főparancsnokság rendeletére a katonaság és a polgári lakosság közvetlenül Barcelona előtt, és magában a főváros utcáin is, lázas sietséggel építi a lövészárkokat és fedezékeket. A nemzeti csapatok többszárva, amely a tengerpart mentén nyomul előre, elfoglalta Sitges kikötőt és Barcelona külvárosai felé közeledik. Ez a hadoszlop főképp mórkból áll.

Barcelonát a tegnapi nap folyamán tízszer bombázták. Franciaországból érkezett hírek szerint

Azana köztársasági elnök, Negrin miniszterelnök és a kormány tagjai repülőgépeken elhagyták a katalán fővárost

és Valenciába repültek.

A fővárosban az élmezőny szintje elviselhetetlen. A fővárost előzőlötték a menekülő katonák. A francia kolónia tagjai Barcelonában maradtak, hogy ott várják meg a nemzeti bevonulását. A spanyol nemzeti főhadiszálláson kijelentették, hogy a francia határállomásokon nagymennyiségű francia hadianyag és lőszer megy át a köztársaságiak részére. Óráról-órára haladnak át lőszerrel megrakott teherautók, a melyeket akadály nélkül átengednek. Tegnap 20 francia tank haladt át Barcelona felé.

A Yogue tábornok vezetésével álló marokkói hadtestnek vasárnap délután sikerült San Pedro Ribas és a fontos ipari központot képviselő Vallcarca várost elfoglalnia. Vallcarca városa öt kilométernyire fekszik keleti irányban a szintén elfoglalt Sitgestől. A Castell de Fels ellen intézett offenzíva még egyre tart.

Az északi irányban előrenyomuló Navarra hadosztály megszállta Saint Jaim városát, az Iguatada—Barcelona közötti vasútvonal legfontosabb csomópontját és átlépte a Novo-folyót, amelynek tulsó partján az ellenség erős védelmi vonalat készített. Vallbona városát, amely az Igualada—Martarek országút mentén terül el, a nacionalista csapatok rohammal foglalták el.

A Mauresa irányából előrenyomuló Maestrazgo-hadsereg további kilenc kilométernyi területnyerést ért el. Északi irányban az Urgel-hadsereg nyomult jelentősen előre és megszállta Sanahuja városát, a Ponsból Igualada felé vezető útszakaszon. Ezen a szakaszon is tovább folyik az előnyomulás.

A katalán fronton megindult offenzíva óta a nemzeti hadsereg összesen 39.500 foglyot ejtett. Ebben a számban nem szerepelnek a legutolsó három nap alatt ejtett hadifoglyok.

BARCELONÁBÓL CÍFOLJÁK A KORMÁNY ELMENEKÜLÉSÉT

Barcelonából jelentik: A köztársasági kormány hétfőre virradó éjszaka ülést tartott és úgy döntött, hogy a köztársaság egész területére kihirdeti az ostromállapotot.

Az angol munkáspárt követeli a spanyol-kérdés letárgyalását

Bonnet és del Vayo tárgyalásai

Párisból jelentik: Bonnet francia külügyminiszter hétfőn délelőtt kihallgatáson fogadta Alvarez del Vayot, a köztársasági Spanyolország külügyminiszterét, valamint Pascaut, a köztársasági Spanyolország párisi nagykövétét. A Havas távirati iroda tudni véli, hogy a megbeszélések során

a nemzeti csapatok előnyomulása következtében előállott spanyolországi helyzetet vitatták meg. Megbeszéltek egyébként a Spanyolországból men-

A kormány továbbra is Barcelonában marad s a miniszterek elmeneküléséről szóló hírt cáfolják.

A Havas-ügynökség tudósítójának jelentése szerint a nemzetiek előnyomulásának veszélye arra készítette a köztársasági kormányt, hogy a minisztériumok irattárait biztonságba helyezték. Ha a körülmények úgy hoznák magukkal, akkor bármelyik miniszter önállóan intéz-

A németek elégedetlenek Csehországgal

Nem hozott enyhülést Chwalkovszky berlini útja. — A csehországi németek miatt történt az elhidegülés

Rómából jelentik: A Stampa Berlinből érkezett jelentése szerint Chwalkovszky csehszlovák külügyminiszternek legutóbbi berlini látogatása alkalmával nem sikerült tisztázni a két ország között felmerült ellentéteket. A lap kiemeli, hogy a német sajtó, amely külpolitikai kérdésekben mindig tartózkodást tanúsít,

nem titkolja rossz hangulatát, amely Prágának Németországgal szemben tanúsított kedvezőtlen magatartása következtében keletkezett.

Chwalkovszky útja nem tudta eltüntetni a kedvezőtlen benyomást, amely néhány prágai újság

kedhetik más kevésbé veszélyeztetett helyen, mint Barcelonában. Az ügyészségeket már Katalónia északi zónájába költöztették át és a súlyosan elítélt politikai foglyokat is elszállították. (Rador.)

JANUÁRBAN, VAGY FEBRUÁRBAN
ESIK EL BARCELONA

A spanyol nemzeti fővárosban legfeljebb február közepére várják Barcelona elesését. Ha azonban a mostani lendületet a köztársaságiak nem tudják megállítani, úgy Barcelona még e hónap vége előtt a nemzetiek kezére jut. A Martin úgy tudja, hogy Azana elnök már elhagyta Barcelonát és Valenciába menekült. Egyes délutáni lapok értesülései szerint a köztársasági kormány már elhagyta Barcelonát és Geronába költözött. A párisi lapok különben napok óta hátsókat szentelnek a spanyol-ügy jelenlegi állásának.

LONDONBÓL jelentik: A spanyol nemzeti haderő Barcelona ellen intézte támadása során öt angol hajót is bombatalálat érte. Az African Marinar — hír szerint — elsüllyedt és legénységének két tagja elpusztult. A Theorpe Bay hajó pedig súlyosan megrongálódott.

A Daily Express szerint Hitler azt követelte Chwalkovszky cseh külügyminiszterétől, hogy Csehország legközelebb mondja fel a Franciaországgal és a Szovjetel kötött szerződését.

Kijelentette a birodalmi vezér, hogy a cseh határok immár nem fognak megváltozni.

az ellentétek legfőbb okát a Csehszlovákiában maradt németek helyzete szolgáltatta és a csehszlovák kormány még ma sem tanúsít hajlandóságot, hogy a németek kívánságait teljesíteni óhajtja-e?

A Daily Express szerint Hitler azt követelte Chwalkovszky cseh külügyminiszterétől, hogy Csehország legközelebb mondja fel a Franciaországgal és a Szovjetel kötött szerződését.

Kijelentette a birodalmi vezér, hogy a cseh határok immár nem fognak megváltozni.

Schacht dr. eltávolítása a német fegyverkezés fokozásának szabad teret ad

Az angol sajtó megjegyzései a birodalmi bankelnök távozásához

Londonból jelentik: A hétfő reggeli angol lapok a németországi eseményekkel kapcsolatban azt írják, hogy Schacht dr. eltávolításának bármi legyen is az oka, mindenképpen nyugtalanító az európai béke szempontjából.

A Times vezércikkében ezeket írja:

„Megállapítható, hogy Schacht dr. és főbb munkatársainak eltávolítása azoknak a kívánságára történt, akik ezeket a vezetőhelyeket akarják elfoglalni és akik a nemzeti szociálista eszméket gazdasági téren is teljes egészükben megakarják valósítani. Az egyik legkézenfekvőbb elméletük az, hogy a hitelkiterjesztést maradék nélkül végre kell hajtani, mégpedig miként Hitler mondotta, nem az arany, hanem a munka felhasználásával. Ehhez azonban szükséges a nyersanyag mennyiségek növelése. Funknak az lesz a feladata, hogy emelje a külkereskedelem forgalmát, hogy így külföldi valutához jussan, amire nyersanyag-vásárlás céljából szükség van, ez azonban csak úgy lehetséges, ha a német munkásság teljesítőképességét még inkább igénybe veszik. Németországban az élet mind nehezebbé válik.”

A News Croniclenek az a véleménye, hogy ez a katonai rendelkezés a birodalom további készülődését

jelent be. A német harci szellem fokozása Hitler kancellár aggodalmainak is kifejezője.

A Manchester Guardian azt állítja, hogy a le szerelt néme, katonák körében bizonyos fáradság észlelhető, amit Hitler kancellár úgy akar ellensúlyozni, hogy az elvezést még jobban kiterjeszti. Az általa kiadott rendelet bizonyos engedményt jelent a nemzeti szociálista párt szélsőségei számára. Schacht dr. távozását is a szélsőségesek jelentős győzelmének tartják.

Berlini diplomata körökben is ugyanez a vélemény alakult ki és azt hiszik, hogy

Schacht dr. eltávolítása, kezdetét jelenti a fegyverkezés még nagyobb mérvű fokozásának, de ebből viszont közgazdasági téren nagy veszedelem származhat. (Rador.)

URANIA PREMIERMOZGÓ
TELEFON 12—32.

3 (mérs.) 5—7.15 és 9.30 órákor

A velencei filmverseny győztese! — Izgalmas cselekmény — látványos produkciók — időmitó vadállatok!

Vándorcirkusz

Francia rendezés: Jaques Feyder
HANS ALBERS — KAMILLA HORN
FRANCOIS ROSAY

D. e. 11.30-kor olesó helyárrakkal

ingyenes tombola, értékes
nyeremény-tárgyakkal

(díszes asztali lámpa, írőeszköz,
mozijegyek, stb.)

Jön:SARATI, A RETTENETES

A. A. C. jubileumi táncestélye február 4-én,

a Boulevard (Központi) összes helyiségeiben.

Elutasította a miniszterium a katolikus gimnázium nyilvánossági joga iránt beadott kérelmet

Uj akció indul meg kedvezőbb kormánydöntés kieszközlésére. — Calinescu belügyminisztert kéri fel az ügy elintézésére

Románia magyar ajkú lakossága hivatott vezérei által csatlakozott ahhoz a nagyarányú, Öfelsége, II. Carol király által elindított országmentő mozgalomhoz, amely kisebbségi magyar életünk megnyilvánulásainak új lehetőségeket nyit meg. A csatlakozáshoz és a Nemzeti Ujjászületés Arcvonalába való belépéshez a magyarság azzal a reménnyel adta egyöntetű hozzájárulását, hogy mindazok a jogok, amelyeket törvények rögzítenek le számára és amelyek elé a pártrendszerek idején közbetvetett hatósági közvegek akadékoskodása számtalan esetben gördített akadályokat, a megvalósulás terére lépnek. Megnyugtatólag hatott Armand Calinescu belügyminiszter és Gafencu Grigore külügyminiszter beszéde. Az állami közélet két kimagasló egyéniségének ajkáról, felelős helyről elhangzott beszéd kellemesen hatott a romániai magyarság számára.

Most, amikor a lelkek megnyugodtak és amikor az összmagyarság figyelme Kolozsvár felé irányul, ahol a szervezés előkészületei folynak, érkezett Bucurestiből a hír, hogy a nemzetnevelésügyi miniszterium magán- és felekezeti oktatási ügyosztálya

1939. január 8-iki határozatával elutasította az aradi római katolikus főgimnázium nyilvánossági jogának visszaszerzésére benyújtott kérelmet.

Az utóbbi időben hivatalos helyről elhangzott ígéret növelte a reményt, hogy a törvényes úton és formasságok betartásával kért nyilvánossági jogot visszakapja az aradi gimnázium is, amint az a múlt év őszén történt Temesváron. Az aradi római katolikus főgimnáziumnak létkérdés a nyilvánossági jog visszaszerzése, éppen ezért az egyházközség megértő támogatásával megragadott minden alkalmat, hogy a megvont törvényes jogot visszaszeresse. Az egyházközség vezetősége meglepetéssel vette kézhez az elutasítást tolmácsoló miniszteri leiratot és

azonnal gyűlést hívtak egybe, hogy meg tárgyalják a további teendőket.

Az ügyvel kapcsolatban munkatársunk beszélgetést folytatott dr. Széll Lajos egyházközségi elnökkel, aki a következőkben nyilatkozott:

— Érthető meglepetéssel vettük a leiratot, amely főleg most, amikor a közlekedés és együttműködés jelei és első megmozdulásai mutatkoznak és már elindultak arra az útra, amely a jogok törvényes elismeréséhez vezetnek, hatott kellemetlenül. A belügyminiszter és külügyminiszter kijelentései alapján joggal remélhettük, hogy ha törvényes jogainkat kérjük, azt a törvény alapján meg is kapjuk. Éppen ezért

nem tekintjük véglegesnek a hozzánk jutott határozatot,

mert tudjuk azt, hogy az elutasításra semmilyen körülmény nem adott törvényes okot — fejezte be az aradi római katolikus egyházközség elnöke nyilatkozatát.

Az egyházközség vezetősége azonnal közölte álláspontját Pacha Ágoston dr. megyéspüspökkel, akit arra kért, hogy tegye meg a maga részéről is a szükséges lépéseket abban az irányban, hogy az egyetlen magyar tannyelvű fiú középiskola visszakapja a megvont nyilvánossági jogot. Küldöttség kereste fel Dobriceanu Mihai ezredes-prefektus is, aki előt tolmácsolta azt a kellemetlen hatást, amelyet a január 8-iki határozat Arad és a megye magyarságának körében keltett. Egyben pedig arra kérték a vármegye vezetőjét, hogy a határozatot szíveskedjék Armand Calinescu belügyminiszter tudomására hozni, aki — ismerve igazságszeretetét és a kisebbségi kérdésben elfoglalt lojális álláspontját, — jogot szolgáltat az itteni magyarságnak. Dobriceanu Mihail prefektus

a legnagyobb jóakaratú és a tőle megszokott nyíltsággal foglalt állást az ügyben,

megígérve azt, hogy az iskola ügyét Armand Calinescu belügyminiszter felé terjeszti.

A meglepetés, amelyet a határozat az aradi magyarság körében keltett, nem jelent kétségbeesést és csüggedést, mert tudjuk azt, hogy ha olyan jogokat kérünk, amelyeket maga az ország alkotmánya is biztosít, azok érvényre jutása nem akadhat fenn kicsinyes álláspontokon, hanem az állampolgári egyenlőség elvéből kiindulva, egyenlő mértékkel mérjük annak a magyarságnak a számára is, amely egyhangú elhatározással lépett be abba a korszakalkotó intézménybe, a Nemzeti Ujjászületés Arcvonalába, amely királyi kezdeményezésből indult ki. Törvényes jogok között sem minőségileg, sem pedig mennyiségileg nincsen különbség. Ezt értették ki a belügyminiszter férfinas rádióbeszédéből és tudjuk azt, hogy az alantas hatósági közvegekhez az éter hullámain, többségi és kisebbségi file hallatára, eljuttatott megalkuvást nem ismerő közlései nem üres frázisok. Reméli merjük, hogy ha az aradi római katolikus főgimnázium ügye Armand Calinescu belügyminiszter elé kerül, azt álláspontjához híven, az igazságadás szellemében oldja meg.

Kovács György.

Hitler és Mussolini találkoznak

Katalónia elfoglalása után négyhatalmi konferenciát foglalkoztatni javasolni

PARISBÓL jelentik: Az Oeuvre berlini és római értesülései szerint mihelyt Franco hatalmába keríti Katalóniát, a Berlin—római tengely javasolni fogja, hogy Torinóban, vagy Milánóban újabb négyhatalmi értekezlet üljön össze a spanyol-ügy és a földközítengeri kérdések rendezése céljából.

A Sunday Express jelentése szerint Hitler és Mussolini között újabb találkozó van közelebbről, aminek az az oka, hogy a müncheni konferencia óta igen sok olyan esemény történt, amely újabb megbeszélést tesz szükségessé. Ezek között első helyen áll Olaszországnak Franciaországgal szemben támasztott követelése, valamint Németország nagy akciója a Duna-medencében és Délelekeleturópában.

Feleségének megmérgezésével gyanúsítanak egy bucurestii ügyvédet

Gyógyszert vitt különélő feleségének, a vegyvizsgálat mérget talált az üvegben

Bucurestiből jelentik: Az ilfovi ügyészség nem mindennapi bűnügy részleteit kutatja. Az ügyészséghez érkezett feljelentés szerint ugyanis egy általánosan ismert fővárosi jogász megmérgezte különváltan élő feleségét. A rejtélyes háttérű bűnügybe keveredett ügyvéd tíz évi házasság után különvált feleségétől, akitől egy kisleánya van. A különválás után az ügyvéd azt kérte feleségétől, hogy bizza az ő gondozására a gyermeket, akit magával akart vinni. Felesége azonban visszautasította az ügyvéd kérését. Emiatt a viszony még jobban elmergesedett a házastársak között. Nemrégiben történt, hogy az asszony távolléte alatt

az ügyvéd behatolt a lakásba és magával vitte kisleányát

akit csak az ügyészség közbelépésére adott vissza különváltan élő feleségének. Néhány nappal ezelőtt az uriaszony megbetegedett. Erről valamiképpen értesült férje, aki nyomban felkereste feleségét, akinek különböző orvosokat vitt. Ezek használata után

az asszony még rosszabbul érezte magát.

Az előhívott orvos megállapítása szerint az ügyvéd feleségén mérgezés tünetei mutatkoztak. Az orvosok azért vegyvizsgálat alá vették és megállapították, hogy az ügyvéd által hozott orvosos üvegben igen jelentős mennyiségű sztrichnin oldat van. Ezért az ügyvédet az ilfovi ügyészségre idézték, ahol megkezdtek kihallgatást.

SZÍNHÁZ, MŰVÉSZET

Két órás szakadatlan kacagás Felhő Ervin szerda és csütörtöki bohózat estjén

Élénk érdeklődés nyilvánul meg az „Apa ársak” bemutatója iránt

Már csak egy nap választ el bennünket Felhő Ervin ragyogóan ígérkező bohózat estjétől, amit szokatlanul nagy érdeklődés előz meg. A szerda esti előadásra már csak mérsékelt mennyiségben kaphatók jegyek és ugyancsak nagyarányú előjegyzés történt a csütörtöki előadásra is, úgy, hogy — előrelátóan — az Iparos Otthon nagyterme szűknek fog bizonyulni. Ez a nagy érdeklődés teljesen indokolt is, mert a nagyközönség tisztában van azzal, hogy Felhő Ervin bohózat estje két órás szakadatlan kacagást biztosít. Tábori Emil „Apatársak” című bohózata t. e. van humorral, frappáns helyzetkomikummal és ezt a lelkes színészcsoport a szerdai és csütörtöki előadásokon száz százalékban hozza ki. Felhő Ervin egyik legragyogóbb alakítását viszi színpadra, úgyszintén Gömöri Emma is, akinek fellépése mélyen jelent. Harmath Jolán, Lázár Hilda, Mikó Ágá, Ágá Margit, a férfiak közül Horváth László, Jávor Alfréd, Kun Dezső, Szabó Gyula szintén nagyszerű játékkal biztosítják a tökéletes előadást. Az Apatársakat csak felnőttek nézhetik meg. Jegyek elővételben szerda reggeltől Oláh Sándor főtéri könyvesboltjában, este az Iparos Otthonban. Ajánlatos a jegyekről előre gondoskodni.

Vojticzky Elvira klasszikus táncszerepet Horváth László és Jávor Alfréd irodalmi estjén

A Minorita Kulturházban február 2-án este lesz Horváth László és Jávor Alfréd magas színvonalú irodalmi estje, amelynek gazdag és minden tekintetben értékes műsorát már ismertettük a közönséggel és ez a komoly, de mégis színes műsor a legnagyobb elismeréssel találkozott. A február 2-iki irodalmi est: most újabb jelentős számmal gazdagodott Vojticzky Elvira személyében. A műsor további része változatlan: Kulcsár Kálmán, Szántó Györgyné, Szántó György, Fischer Ernő, Harmath Jolán, Horváth László és Jávor Alfréd nevei díszítik az est programját. Az irodalmi estre meghívó szolgálatot meghívó Oláh Sándor Ferenccel főtéri könyvesboltjában vehetők át.

Maria királyné emlékezete

Hat hónap telt el Mária királyné halála óta. Fél esztendeje hagyta itt az országot az ő költői alakja, azt az országot, amelyért sokat harcolt és sokat szenvedett és amelyet szíve minden melegevel szeretett. Hat hónap, ezalatt a nép iránta tanúsított szeretete és kegyete erőteljesebbé vált és emléke is ott van a szívek és lelkek mélyén.

Curtea de Argesben, a történelmi nevezettségű kolostor boltívei alatt megkondultak a harangok. Kongásuk a nagy királyné emlékének szóltak.

Balcicban a tenger hullámai, amelyeket a királyné tekintete oly sokszor ölelt körül, méltóságtelesen hömpölyögnek. Mária királyné emléke nem mosódott el és örök időkre megmarad. A népek iránta való szeretete az idő múlásával együtt növekedik. Abból, ami volt, megmarad a kegyelet, tisztelet soha el nem hervadó virága.

Hat hónap telt el Mária királyné halála óta; az egész ország egy nagy kert, amely tele ezzel a finoman illatos virággal.

A január 24-iki nemzeti ünnep megünneplése

Teljes munkaszünet, minden épületet fel kell lobogózni és este kivilágítani

Az ország népe különös fényvel ünnepli meg az egyesülés ünnepét. Az ünneplésből Arad is kivészi részét, amennyiben a prefektúra gazdag és egész napra kiterjedő műsort állított össze.

Reggel nyolc órakor valamennyi országőrségség ünnepélyesen felvonja a nemzeti lobogót, a parancsnokok pedig a nap jelentőségét méltatják.

Kilenc órakor iskolai nemzeti ünnepélyek.

Tizenegy órakor Te Deum a görög keleti katedrálisban a polgári és katonai hatóságok jelenlétében.

Délután öt órakor az országőrségek ünnepélyt rendeznek a városi színházban. Belépés díjlan.

Este kilenc órakor az aradi görög keleti hit tudományi akadémia növendékei Lucian Blaga „Avram Iancu” című darabját adják elő.

A január 24-iki nemzeti ünnepel kapcsolatban a rendőrség rendelete értelmében teljes munkaszünet van, az üzletek egész nap zárva tartanak, a házakat pedig este a város egész területén ki kell világítani. Így nemcsak azok az épületek világítandók ki, amelyek az esti fátylasmenet útjába esnek, hanem kivétel nélkül, valamennyi ablak.

Japán a háboru gyors befejezéseért

Katonai szövetséget alakítanak az antikomintern egyezmény államai

Tokióból jelentik: A Kókumin Shinbun, a japán miniszterelnök beszédével kapcsolatban közli, hogy Japán, Olaszország és Németország között fennálló kommunis-ellenes egyezmény a három állam katonai szövetségévé fog átalakulni. Ebben az esetben Japán gyorsan befejezheti Kínával támadt konfliktusát és visszautasíthatja bármely harmadik hatalom beavatkozását.

A hankeui japán hatóságok több külföldi kereskedelmi céget arról értesítettek, hogy a lefoglalást ingatlankokat felszabadítják abban az esetben, ha kötelezettséget vállalnak, hogy tartózkodni fognak a jövőben minden kereskedelmi tevékenységtől.

Megkezdődött a hagyományos

FEHÉR HÉT

Sokat takarít meg, ha fehér-árú szükségletét

Németh István és Fia cégnél

szerzi be. Akármelyik kirakatunk többet mond egy vaskos árjegyzék-nél. Ne sajnálja a fáradságot, nézze végig!

Jugoszlávia összehangolta külpolitikáját Romániával Magyarország iránt

Carol király és Pál kormányzó herceg megállapodása. — Hivatalos jelentés a jugoszláv—olasz együttműködésről

Belgrádból jelentik: Ciano gróf olasz külügyminiszter és Sztójadinovics miniszterelnök találkozásáról és a lefolyt tárgyalásokról vasárnap este hivatalos jelentést adtak ki. A jelentés hangsúlyozza, hogy a két államférfi a legnagyobb szívélyességgel és barátsággal beszélte meg a két országot érdeklő összes kérdéseket és megállapították, hogy az olasz—jugoszláv egyezmény tökéletesen működik. A találkozón megbeszélésre kerül az európai helyzet alakulása, amely egyformán érdekli Olaszországot és Jugoszláviát és megállapították, hogy szoros együttműködéssel igyekeznek a rendet és békét Európa ezen a részén fenntartani az összes érdekelt államok közreműködésével. A szomszédos államok baráti magatartása Jugoszlávia iránt kedvező visszhangot keltett Belgrádban. Olaszország az építőszellem jegyében kíván együttműködni, mert ez a szellem jellemzi a Róma—berlini tengelyt. Ami a két ország gazdasági együttműködését illeti, megállapították, hogy

gazdasági érdekeik kiegészítik egymást és sok lehetőséget nyújtanak arra, hogy a két kormány még jobban kimélyítse egymás közötti érintkezését. (Rador.)

II. CAROL KIRÁLY ÉS PÁL KORMÁNYZÓHERCEG MEGÁLLAPODÁSA

Berlinből jelentik: A német sajtó nagy figyelemmel kísérte Ciano gróf jugoszláviai látogatását. Hogy ez a látogatás hozzá fog-e járulni a dunamenti államok jóviszonyának kiépítéséhez. A Berliner Börzenzeitung azt írja, hogy

Jugoszlávia csak Romániával való egyetértésben fog esetleg Magyarország felé közeledni.

A lap szerint ilyen megállapodás jött létre II. Carol király és Pál jugoszláv régensherceg legutolsó találkozásánál. A német sajtónak általában az a véleménye, hogy Ciano gróf jugoszláviai látogatása nem járt tényleges eredménnyel. (Rador.)

Az olasz lapok Románia keleteurópai szerepéről

Rómából jelentik: Ciano gróf olasz külügyminiszter látogatása alkalmával a kíséretében volt olasz újságírók lapjaikban hangsúlyozzák Románia nagypontosságú szerepét Kelet-Európában és a dicséret hangján nyilatkoznak az ország gazdasági helyzetéről és öfélése, II. Carol király bölcs uralkodói irányításáról. (Rador.)

AZ OLASZ SAJTÓ ELÉGEDETT A JUGOSZLÁVIAI TÁRGYALÁSOK EREDMÉNYÉVEL

Pál régensherceg, Ciano gróf olasz külügyminiszternek a jugoszláv Fehér sas-rend első osztályát adományozta.

Római jelentés szerint Ciano külügyminiszter jugoszláviai útjáról visszatért Rómába. A belgrádi úttal kapcsolatban Virgilio Gajda a Voce Italiában vezércikket írt, amelyben a következőket írta:

— Ez a látogatás kézzel fogható bizonyítéka, hogy a jugoszláv és olasz együttműködés az egész Európa szempontjából fontos tényezőt jelent és nagy kihatással lehet az egész európai

helyzetre. Örömmel kell megállapítani hogy a két szomszédállam külpolitikái vezetője minden kérdésben egyetértett. A politikai kérdések tárgyalásai során szó volt arról is, hogy a jugoszláv—olasz barátságot ki kellene terjeszteni a dunai államokra is.

Kitér ezután a cikk a két állam közt kiépülő kereskedelmi összekötöttesre és megemlíti, hogy Belgrádban olasz és Rómában jugoszláv kereskedelmi kamarát állítanak fel. Ezeken kívül továbbfejlesztik a két ország kulturális kapcsolatát és kulturális egyezményt fognak kötni.

A francia sajtó is foglalkozik a belgrádi tárgyalásokról kiadott hivatalos közleménnyel és a lapok nagyrésze megállapítja, hogy

nem jött létre új egyezmény.

A Petit Parisien szerint a megbeszélések központjában a magyar—jugoszláv kapcsolatok kérdése állott. Ebben az ügyben azonban nem hoztak végleges döntést. Hír szerint a megbeszéléseken szóba került a francia—olasz—spanyol kérdés is.

„A béke és a rend megőrzése“

A Havas távirati iroda a következőket jelenti: A Ciano olasz külügyminiszter és Sztójadinovics jugoszláv miniszterelnök között lefolytatott tárgyalások befejezésekor kiadott közleményben egy fontos pont található, amelyből arra lehet következtetni, hogy

Olaszország meg akarja javítani a magyar—jugoszláv viszonyt.

A jelek szerint Jugoszlávia semminemű végleges egyezményt nem akar kötni, mielőtt ne kereste volna meg az érintkezést Romániával. Ez az értelmezést

adják diplomáciai és politikai körökben a közlemény azon részének, amely a Duna-medencei helyzettel foglalkozik és amelyben a két államférfi annak a közös elhatározásának ad kifejezést, hogy folytassák és kimélyítsék együttműködésüket a béke és rend megőrzése érdekében Európában ebben a részében az érdekelt államokkal azokkal a megnyilvánulásokkal kapcsolatban, amelyek Jugoszlávia szomszédállamaiban nyilvánultak meg és amelyek Belgrádban kedvező hatást váltottak ki.

HIREK

„HIRLAP“ napilap.

Megjelenik minden nap, a vasárnap és ünnepnapokat követő napok kivételével.

ELŐFIZETÉSI ARAK:

egy évre ... Lei 340 negyedévre ... Lei 210
félreve ..... " 420 egy óra ..... " 70

A világtörténelmi esernyő élet- és jellemrajza

Londonból írják: A Daily Express részletes élet- és jellemrajzot közöl Chamberlain miniszterelnök világhírű esernyőjéről. Eszerint óvenhét shillingbe és 6 pennybe került, de a miniszterelnök már olyan régen vásárolta, hogy a pontos dátumra már a kereskedő, a „Thomas Brigg és fia” cég sem emlékszik.

Rendkívül finom, könnyű fekete selyemből készült a Chamberlain-esernyő a Newbury Street egyik műhelyében, négy férfi és két nő munkás dolgozott rajta. Súlya 750 gram. Pályafutása során többször kapott új huzatot.

Megérdemli ez az esernyő, hogy Rolls Royce esernyőknek nevezzük, olyan finom — mondta a kereskedő. — Erős, tartós, de könnyű, valóban olyan esernyő, ami elválaszthatatlan társává válhat az embernek.

Az angol miniszterelnök esernyőjének malakka fogantyúja van, a nyele tonkingi nád. Különösen erős és könnyű nádfajta ez, melyet csak a legdrágább esernyőkhöz használnak. A nyél és a fogantyú között aranyozott fémkarika van (Nem arany; ha arany volna, háromszor annyiba került volna az esernyő).

A nagy angol lap tudósítója ellátogatott a műhelybe is, ahol a nevezetes esernyő készül. Régidávú réz cégtábla van az öreg épület kapuján. A műhelyben elmondják, hogy az egész esernyő kézimunka. Minden egyes öltést kézzel végeztek rajta.

A „Thomas Brigg és fia” cég boltja, ahol a miniszterelnök az esernyőt vásárolta, több mint száz éves. Rendes vevői közé tartozik Mary királyné és lord Baldwin volt miniszterelnök. Lovaglóstorokat és sé abotokat a windsori herceg is vásárolt benne.

Chamberlain esernyőjénél sokkal drágábbakat is lehet kapni a finom, régi boltban. A legdrágább 20 guineába került. Mikor legutóbb új huzatot tette az esernyőjére, Chamberlain megszemlélte egy ilyen fantasztikusan drága esernyőt is. De nem vette meg. Gyakran szokta az esernyőket nézegetni, de végül is mindig megmarad a maga régi jó esernyőjénél. Ez a látogatás az őz ezején, a müncheni utazás előtt néhány nappal történt.

A Chamberlain-esernyő különös megtiszteltetésben részesül. Ha otthon van a miniszterelnökségi palotában, a Downing Street 10. szám alatt, nem a hallban tartózkodik a többi kevésbé híres esernyővel. A miniszterelnök esernyőjét fel szokták vinni a lakozó ágyába.

Chamberlain többször áthúzatta már az esernyőjét, ismétli a Daily Express cikke, — de egybehangzó tanuvallomások szerint még sohasem nyitotta ki... Miért van tehát szükség az új áthúzásokra, sőt titok marad. Ha esik az eső, Chamberlain nem ezt a híres esernyőjét viszi magával. Van még két esernyője, amelyeket szintén a „Thomas Brigg és fia” cégnél vásárolt. Ezeket szokta áztatni.

— **IDŐJÁRÁS:** Borús idő, esőzés és a hőmérséklet némi emelkedése várható.

— **LAPUNK LEGKÖZELEBBI SZÁMA** a mai nemzeti ünnepre való tekintettel, csütörtökön a rendes időben jelenik meg.

— Radu Pascu táblai elnök a diplomavizsgálgó bizottság elnöke. Bucurestiből jelentik: Radu Pascu táblai elnököt kinevezték annak a bizottságnak elnökévé, amely az egészségügyi miniszteriumban az orvosok és gyógyszereszek szabad működési engedélyeinek felülvizsgálását végzi.

— **BEIRATKOZÁSOK A NEMZETI UJJÁSZÜLETÉS ARCVONALÁBA.** A prefektura közli: A belügyminisztérium rendelete értelmében a Nemzeti Ujjászületés Arcvonalába való beiratkozásokat újabb rendelkezéssé meghosszabbították. Az Arcvonalba csak a szavazati joggal bíró nők iratkozhatnak be.

— **OLASZORSZÁGBAN ÉRVÉNYESÍTÉSEK A VEGYES HÁZASÁGOKAT.** Rómából jelentik: Az olasz kormány érvénytelennek nyilvánította az összes vegyes-zsidó házasságokat. Érvénytelen két zsidó szülő megkezesztelkedett ivadékának házassága is, ha az olaszsal történt.

— **Ruglee visszautazik Berlinbe.** Párisból jelentik: Ruglee Párisból valószínűleg visszautazik Berlinbe és azokon az alapokon folytatja a zsidó kivándorlásra vonatkozó tárgyalásokat, amelyek dr. Schachtal megkezdte.

— **FARUK KIRÁLY LETT AZ ISLÁM KALIFÁJA.** Istambulból jelentik: Faruk egyiptomi királyt vasárnap az iszlám kalifájává kiáltották ki az egyiptomiak. Tájékozott körök körök egyelőre tartózkodó álláspontot foglaltak el és hangoztatják, hogy a kalifát az iszlám-világ valamennyi képviselőjének kell megválasztania és annak teljesen független uralkodónak és a próféta családja leszármazottjának kell lenni. Ez három fontos pont pedig Faruk királyra nem áll.

— **SZÁSZ ENDRE SZERKESZTŐ BÜCSÜZTATÁSA Kolozsvárról jelentik:** A február elsején Erdélyből végleg eköltöző és Budapesten leteleplő Szász Endre, a Keleti Újság felelős szerkesztőjének tiszteletére közvetlen munkatársai, a kolozsvári újságírószervezet tagjai és a barátai vasárnap este az Amerika étteremben társasvacsorát rendeztek, amelyen az újságíróársadalom érzékeny búcsúját dr. Krenner Miklós fejezte ki. A beszédre Szász Endre válaszolt, majd pedig Végh József, az Ellenzék szerkesztője a Szamos-tartománybeli újságírócéh, Buteanu Aurel a román újságíróársadalom búcsúüzenetét tolmácsolta. A társasvacsorán több erdélyi város újságíróársadalmak képviseltette magát. Az aradi magyar újságírók részéről Major Béla szerkesztő jelent meg.

OLCSO FEHÉR HÉT STRASSER CÉGNEL

— **BE KELL SZOLGÁLTATNI A HÁBORÚBÓL SZÁRMAZÓ FEGYVEREKET.** A prefektura hivatal ezúton hozza tudomására mindazoknak, akiknek háborús emlékként fegyver van a birtokukban, hogy a belügyminisztérium rendelete értelmében nyilatkozatot kell a vármegyei hivatalhoz benyújtaniok, ellenkező esetben a fegyvert nem tarthatják meg. A nyilatkozatban pontosan fel kell tüntetni a birtokukban levő fegyvert, esetleg fegyvereket, a körülményeket, hogy milyen módon jutott a fegyver a birtokukba, valamint kérniük kell fegyvertartási engedélyt is.

— **ROHAMOSZTAGOSOK VÉGIK A NÉMET IFJUSÁG ELŐZETES KATONAI KIKÉPZÉSÉT.** Berlinből jelentik: A német sajtó hosszasán méltatja Hitler birodalmi vezér és kancellár azon rendelkezését, amelynek értelmében a rohamosztagok kaptak megbízatást arra, hogy a hadsereggel kapcsolatban a német nemzet katonaság előtti és katonaság utáni nevelését végezzék.

— **Megkezdtek a temesvári rádióleadó építését.** Temesvárról jelentik: Temesváron megkezdődött az új rádióleadó, a „Radio Banat” építése. Erre a célra 50 millió lejt fordítanak. A leadások szeptember hónap kezdődnek meg.

— **KÜLÖN BIZOTTSÁG VIZSGALJA FELÜL AZ AMERIKAI FEGYVERKEZEST.** Washingtonból jelentik: Washingtonban külön bizottság alakult főképpen az ellenzék tagjaiból, ezzel a céllal, hogy a legnagyobb figyelemmel vizsgálja át az előterjesztett fegyverkezési tervet és felvilágosítást nyerjen a kormánytól Amerika külpolitikájára vonatkozólag. Tisztán akarják, hogy a fegyverkezés csak az ország védelmét szolgálja-e, vagy az a célja, hogy Amerikának egy nemzetközi konfliktusba történő beavatkozását támogassa-e.

— **AMERIKAI GÉPEKSEL SZERELIK FEL A BANLOC GUMIGYÁRAT.** Bucurestiből jelentik: Az elmúlt napon az amerikai Exmouth hajón különböző gépeket és alkatrészeket szállítottak az országba a „Banloc” gumigyár részére, amely Baicoi mellett létesült. A társaság alapítókéjé 140 millió leire emelték.

— **Robbanás egy japán bányában.** Tokióból jelentik: A yadassini bányában borzalmas robbanás történt. A robbanás időpontjában a bányában 96 bányász tartózkodott. Az áldozatok száma egyelőre ismeretlen. Eddig 42 holttestet sikerült felszínre hozni.

— **Hány tengeraltjárója van Olaszországnak?** Londonból jelentik: A News Chronicle jelentése szerint Olaszország 125 tengeraltjárójával ma a világ legtöbb tengeraltjárójával rendelkezik. A lap hangsúlyozza, hogy 1942-ig ez a szám 170-re emelkedik, ami határozott felbőrséget jelent majd a többi flottákkal szemben.

— **ROMÁN-AMERIKAI KERESKEDELMI KAMARA LÉTESÜL.** Bucurestiből jelentik: A román-amerikai kereskedelmi összeköttetés kimélyítése céljából román-amerikai kereskedelmi kamara létesül Bucuresti és Newyork székkel. A kamara a newyorki világiállítás alatt fog megalakulni.

— **A Zsidó Kulturházban** (Str. Consistorului 18), ma este 9 órakor Molnár Tibor tart irodalmi előadást.

Vásárhelyi dr. református püspök levele a patriárkaminiszterelnökhöz

Kolozsvárról jelentik: Vásárhelyi János dr. erdélyi református püspök a következő levelet intézte Miron Cristea dr. miniszterelnökhöz:

„Tisztelettel kérem tudomásul venni, hogy egyházam vezetőivel, tisztviselőivel, híveivel együtt, bizalommal lépek be a Nemzeti Ujjászületés Arcvonalába. Teljes odaadással, hűséggel kívánunk résztvenni abban az országépítő munkában, amelynek irányvonalát Öfelsége nagy bölcsességgel jelölte ki. Hálásan ragadjuk meg a részünkre adott alkalmat, hogy igaz keresztyén lélekkel tegyünk bizonyosságot a Király és a Haza iránt való szilárd hűségünkről. Isten áldását kérem és kívánom a megkezdett nagy munkára. Fogadja Excellenciád tiszteletem kifejezését”.

— **KÉT ARADI FOGTECHNIKUS VISSZANYERTE MŰKÖDÉSI JOGAT.** Még hónapokkal ezelőtt az aradi orvosi hivatal intézkedésére két aradi fogtechnikus rendelőjét lepecsételték. Az indokolás szerint ezeknek működési engedélyük nem volt rendben. Fellebbezés folytán az ügy a temesvári táblához került, amely most a fogtechnikusokra nézve kedvező döntést hozott. Ennek értelmében az illetékes hatóság hétfőn reggel a rendelőről a hivatalos pecsétet eltávolította, úgy, hogy mindkét fogtechnikus ismét megkezdte működését.

— **Zürichi tőzsdezárlat:** Páris 11.68.75, London 20.68, Newyork 442.5, Brüsszel 74.80, Milánó 23.28, Amszterdam 240, Berlin 177, Szófia 540, Prága 15.16, Varsó 83.5, Belgrád 10, Bucuresti 3.40. A lei tehát 30 pontos emelkedést ért el.

— **A NAGY HÓ MIATT TÖRTÉNT A SZOMBATI AMERIKAI REPULÓSZERENCSETLEN-SÉG.** Newyorkból jelentik: Ma reggelre várták annak a hajónak megérkezését, amely az angol Transport Cavalier nevű repülőgép és tíz szerencsetlenül járt utasát hozza magával. A Daily News szerint a szerencsetlenség a hónap tudható be, amely beleperte a karburátort. A gép pilótájának állapota reménytelen. A három megfulladt áldozat holttesteit nem sikerült megtalálni. Megállapítás: nyert, hogy a gép kényszerleszállást végzett és 10 perc múlva elsüllyedt.

Kincsnél, gazdagságnál is többet ér a valódi Diana. Egészséges és beteg egyformán áldja a Diana bedörzsölés jó hatását.

— **Rendőrkékre került lakásfosztogatók.** Néhány nappal ezelőtt, — mint megírtuk — ismeretlen tettes behatolt özm. Búvár Mihályné gáji, Fántanei-uca 15. szám alatti lakos házána padlására, ahonnan egy ötezer leites érvényesít és 12 üres zsákot lopott el. A tettes kézrekerítésére megindult a nyomozás, amely ma eredménytelen is végződött. A rendőrség őrizetbe vette Popovici Gheorghe 26 éves munkást, aki bevallotta, hogy a betöréses lopást ő követte el. Előállították a rendőrségre a leleplezett tolvajnak egyik barátját is, akinek állítólag szintén része van a lopás elkövetésében. Kihallgatásuk folyamatban van.

Hornophon-rádió 15 havi részletre, Késszeggel bemutatja Technica Universala, főpostával szemben.

— **AZ AMTE-BAL SZÉPSÉG- ÉS TÁNCVERSENYÉNEK EREDMÉNYE.** A január 21-én este megtartott AMTE-bál keretében lebonyolított szépség- és táncverseny eredményei a következők: Szépségverseny: 1. Stoll Margitka, 2. Polacek Kató, 3. Ghitu Katóka. Táncverseny: 1. Szabó Gizke — Bujbás Árpád pár, 2. Kempf Nusika — Buschi Emil pár.

— **A pécskai Mária Kongregáció teaesije.** A bái idény kiemelkedő eseménye az a táncos tea-estély, amelyet szombaton este rendezett a magyarpécskai Mária Kongregáció a Polgári Kör helyiségeiben. A Mária Kongregáció szokásos évi táncos-teája idény is a hagyományos siker belyegét viselte magán és a megjelent előkelő közönség mindvégig kitűnő hangulatban szórakozott. Erre talán a legjellemzőbb, hogy a hajnali pirkadás még nagy vígságban találta együtt a mulatság résztvevőit. A nagyszámú rendezőgárda valóban dicséretre méltó munkát végzett és itt főleg Karácsosny Iván Gézáné, Konnerth Pálné, Mies Józsefné, Schwartz Gy. Jánosné, Ordódi Istvánné, Auer Józsefné, Sípos Józsefné és Lukács Istvánné nevét kell megemlítenünk, mint akik a több lelkes rendező-hölgyekkel együtt, he- teken keresztül buzgólkodtak a siker érdekében.

8 hetes átképző tanfolyamot nyitok.

Szabást, varrást, párisi módszer szerint biztos eredménnyel tanítok

Békés Bözsi Salon de Mode
Urania mozgó épület

Védett terület lett az aranyások kihalt köztársasága

Kaliforniában, az arany földjén, Sacramento közelében van egy majdnem százéves város (Amerikában ez nagy múltat jelent), elhagyottan, homokkal telefüvött zezugos uccákkal, omladozó kezdetleges házakkal. Ez az egykori aranyások városa, amelynek különös neve volt: Rough and Ready, vagyis Durva és Kész. Már évtizedek óta nincs lakója nyomorúságos kunyhóinak, egy lélek nem jár az uccán, még az állatok is kerülnek a romokat, mert sivatag van körülötte, ahol sem forrást, sem kútát nem talál. Másutt, is vannak Észak-Amerikában, főként Kaliforniában, ilyen kihalt városok, Rough and Readynak azonban egész különös története van, amely megkülönbözteti a többi szellemvárostól. 1849-ben alapították, amikor egész Amerikát hűfalmába kerítette az aranyláz, amikor a kincskeresők és szerencsevadászok ezrével tödültek az „arany Nyugat” felé szárazföldön, vagy pedig esetlen hajókkal körülviltozták a Horn-fokot. Akik Rough and Ready környékére vetődtek, jól jártak, mert bőven volt ott arany. De a jómód, a szerencse, a kapzsiság elkapatja őket. Napirenden voltak a súlyos bűncselekmények, hallani sem akartak a rendről. Amikor a hatóságok erélyes beavatkozásra szánták el magukat, a város annak rendje és módja szerint elszakadt az Egyesült Államoktól és kikiáltotta a független Rough and Ready Nagy Köztársaságot. A központi kormány erre békén hagyta a rakoncátlankodókat, de nemsokára beavatkozott — a sivatag. A források elapadtak, az arany pedig elfogyott. Ma már semmi sem mutatja, hogy milyen elevenség uralkodott itt valaha. És mert ez a hely rendkívül jellegzetes az amerikai történelem szempontjából, most Kalifornia kormányzója védett területnek nyilvánította.

— HÁROM PARASZTEMBER BORZALMAS HALÁLÓS SZERENCSETLENSÉGE. *Cernăuți*ből jelentik: A Cămpulung-megyei hegyekben megindult a hóolvadás és ennek során a Jerlea nevű hegyen három környékbeli parasztember holttestét találták. A szerencsétlenek közül ketten megfagytak, míg a harmadik egy hegyi kunyhóban melegegett, eközben ruhája meggyulladt és miután a közelben nem volt segítség, a gazdálkodó szénét égette. Mindhárom holttestet ezután vastag hótakaró fedett be.

— ÖNGYILKOS ERDŐMÉRNÖK. *Constanta*-ból jelentik: Míg az elmúlt év december 27-én történt, hogy a Neam-megyei Tazlau községből Jánosy Zoltán erdőmérnök nyomtalanul eltűnt. A hatóságok végül több heti nyomozás után arra a megállapításra jutottak, hogy az erdőmérnök öngyilkossági szándékból a tengerbe ugrott. Ezt a megállapítást egy most megtalált búcsúlevelével támasztja alá, amelyben Jánosy János bejelenti, hogy megváltik az életől.

Tőkebefektetésre ritka alkalom!

Elköltözés miatt, kitűnő forgalom, villamos erőre berendezett péküzem, emeletes házzal együtt, eladó. (Saroképület, uccakeresztesénél, az Avram Iancu-tértől 1 perc.) Uzemre bérlő-reflektánsok. Ár: 1.200.000. Cím a Hírlap kiadójában 3870

— KÜLÖNÖS HAMISÍTÁS. *București*-ből jelentik: Érdekes hamisítási ügyben indított erélyes vizsgálatot az ifjovi ügyészség. Még 1934-ben történt, hogy a fővárosi munkakamara rendezésében a különböző iparágak egy ünnepség keretében allegorikus szekereket vonultattak fel. A résztvevő iparosok egy-egy oklevél kíséretében kitüntetésekkel kaptak. Mielőtt azonban ezeket kiosztása megtörtént volna, az oklevelek a munkakamarától eddig még ismeretlen körülmények között a Nemzeti Munka Szövetségéhez jutottak, ahol vegyi uton kijavították az okleveleket és a neveket felcserélték. Ennek a módosításnak azután az lett a következménye, hogy a kiknek a versenybírók bronzérmeket ítéltek, azok aranyérmeket kaptak és megfordítva. Feljelentés folytán most az ifjovi ügyészség is tudomást szerzett a szokatlan szélhámoságról és ezért megkezdte a kihallgatásokat. Megidéztek a Nemzeti Munka Szövetségének több vezetőjét, és ezek közül Misale Petret a nyomozás érdekében egyelőre visszatartották az ügyészségen. Még további letartóztatások várhatók.

— Január 23-án rendezte meg bál mulatságát az *Infra* írea sportegyesület. Az aradi *Infratiera* tekeegyesület január 28-án rendezte meg farsangi mulatságát: az Eminescu-uccában lévő Krispin-teremben. Az egyesület ebben az évben ünnepi fennállásának tizedik évfordulóját, így a bál tulszárnyalja az eddigi mulatságok méreteit. A rendezőség szorgalmasan munkálkodik, hogy mindazok, akik eljönnek a bálra, jól érezzék magukat.

— Nyugdíjasok figyelmébe! A pénzügyigazgatóság nyugdíjosztálya közli, hogy a nyugdíjak kifizetését január 25-én, szerdán kezdik meg.

— Magyar Ifjuság Bálja: február 5. Nagy érdeklődés előzi meg a kolozsvári Magyar Ifjuság Bálját, amely a farsangi idény egyik leghangulatosabb mu'atságának ígérkezik. A kolozsvári magyar ifjuság mindenekelőtt, hogy bálját minél emlékezetesebbé tegye. Az előkészületek már javában folynak, hogy a bál vendégei minél jobban szórakozhassanak. Vidámság, zene, tánc — minden lesz, ami egy estét kellemessé tehet. A rendezőség ezúton is felkéri a közönséget, hogy megjelenésével támogassa a bál sikerét, hiszen a jövővel azoknak a fiataloknak a megsegélyezésére szolgál, akik szellemi pályákra készülnek és a legnagyobb nehézségek közepette készülnek jövőjükre. A rendezőség arra kéri vidéki vendégeit, hogy pénzküldeményeiket, Tóth Samu Cluj, Str. Cogalniceanu 16. címre szíveskedjenek küldeni. Rendezőség.

Rádiók 125 lei

heti részletfizetésre kaphatók gyári leraktnál. Str. Marie Chendi 9, udvari raktárban.

— FILHARMONIKUS HANGVERSENY. Korábbi közlésekből eltérően a legközelebbi filharmónikus hangverseny pontos dátuma február 7-ike. Műsor: Gluck: Iphigenia nyitány. Csányi Román rapszódia. Pop Smarandita operaféleszű két operáriája zenekari kísérettel. Tschaiowkwy: Capriccio itáliai és Beethoven: Eroica szimfónia. Vezényel: I. R. Botta. A január 23-ra hirdetett próba, közbeyjött akadályok miatt január 27-én, pénteken lesz. A hangverseny tiszta jövedelme az egyesületi emlékmű-alap javára fordítatik.

— Dr. Dengl János (Ujarad) németországi utjáról visszatért és újból rendel ujaradi szanatóriumában.

— Halálozás. Schmelzer Vilmos 68 éves korában elhunyt. Temetés január 24. kedden délután 1/4 órakor lesz a felső temető halottas csarnokából. (Minden külön értesítési helyett).

— A NEWYORKI ROMÁN PAVILLON NAGY FESTMÉNYÉNEK BEMUTATÁSA. Pénteken délután mutatták be a sajtó- és propagandauági államtitkárságon Gusti professzor, a newyorki világiállítás román pavillonjának igazgatója jelenlétében Olga Greceanu és Dimitrie Stubiie festőművészek: „Mihai Viteazul bevonulása Gyulafehérfára” című hatalmas művészi alkotását. A művészi munka megtekinthető a sajtóügyi államtitkárság kiállítási termében, Bucuresti, Wilson uca 3 szám.

— TÁRSASVACSORA A NYUGALOMBA VONULT VÁROSI TISZTISZELŐK TISZTELETÉRE. Vasárnap este a Daciában társasvacsora keretében bucsuztatták a városi közigazgatás hat nyugalomba vonult főtisztviselőjét, Jegesi Károly dr. főügyészt, Olariu Stefan vezértitkárt, Muresan Ioan főmérnököt, Berzovan Ioant a pénzügyi, Jac Eugent a gazdasági és Sperneac Ioant a közigazgatási szolgálat főnökét. A mintegy 75 terítékes vacsorán Vlad Alexandru tábornok, Arad polgármestere, dr. Bejan Romulus első polgármesterhelyettes, Răscuța Moise alezredes polgármesterhelyettes és Lazar Vasile vezetésével a tisztviselői kar számos tagja jelent meg. Elsőnek Vlad Alexandru polgármester mondott megkapán szép pohárköszöntőt, amelyre az ünnepelték részéről előbb Jegesi Károly dr., majd Sperneac Ioan válaszolt, ezután Lazar Vasile beszélt és kiemelte a betegségük miatt távollevő Olariu Stefan, Berzovan Ioant és Muresan Ioant. A merjelentek kitűnő hangulatban maradtak együtt a tisztviselői karban uralkodó békés egyetértés jeléül.

— ANGOL IRÓNŐ ELŐADÁSA ROMÁNIÁRÓL. Lady Esyl, Newbery angol írónő legutóbb Romániában járt. Visszatérése után széleskörű előadásorozatot nyitott Londonban és a vidéki nagyobb városokban. A közismert írónő: „Csodálatos Románia” címen ad elő. A sajtónak adott nyilatkozatában nagy meglepedésének adott kifejezést, hogy Romániába jöhetett, a román népre vonatkozóan pedig kijelentette, hogy ez a nép nagyráihavott.

ÜGYELETES GYÓGYSZERTÁRAK:

Kedd:

JANKA, Regele Ferdinand ut.
WEISZ, Avram Iancu tér.
DR. DICK, Marasesi uca.

Szerda:

ROZSNYAY, Avram Iancu-tér.
FÖLDES, Eminescu-ucca.
KÁRPÁTI, Regele Ferdinand-ut.

SCALA Nagyjfilmek színháza.
Telefon: 20—10.

Ma, kedden, először:

LORETTA YOUNG

legnagyobb alakítása:

Négyen a becsületért

Izgalmas bűntügyi film

RICHARD GREEN — GEORG SANDERS
Uj FOX-journál! 5, 7.15 és 9.15 órákor
D. e. 11.30 és d. u. 3 órákor matiné, mérsékelt helyárrakkal

— TELEPÜLÉSEK MEGYÉNKBEN ÉS A BANSÁGBAN a Kőlesey Életiskola anyagának a tárgya, amelyről Dömötör Bertalan holnap, szerdán este fog beszélni a Kultúrpalota kistermében, ahol most képkiallítás is van. Az előadás anyaga egyetemes érdeklődésre tart számot, mert az anyagi és szellemi művelődés sokféle tényezőjével kapcsolatos. Népeink fejlődésének állomásai: a helyes település, a tagosítás, a szövetkezés, az iskolázás és az út vége mindenek műveltsége és boldogsága. Dömötör Bertalan reális idealizmusát vonzó előadásban tudja kifejezni. Az előadás 9 órákor kezdődik és ingyenes.

— NEM KÖTELEZHETŐ SENKI LAPOK ELŐFIZETÉSÉRE. Az aradi kereskedelmi és iparkamara újólag tudomására hozza a kereskedőknek és iparosoknak, hogy nem kötelezhetők semmiféle ismeretlen, vagy foglalkozásuktól távollévő újság, vagy folyóirat előfizetésére, könyvek megvételére, bármilyen rangú köztisztviselő is ajánlanak az előfizetést, vagy vételt. Ha bárki is ilyen természetű kívánsággal kapcsolatban erőszakosan lépne fel, vagy preszsió; akarna erőszakolni, a kamara értesítendő erről s haladéktalanul eljárást indít a visszaélést előkötető személyek ellen, a minisztériumból kapott utasítása értelmében.

— ELOPTAK EGY TEHERGÉPKOCSIT. Érdekes lopás ügyében nyomoz az aradi rendőrség bűntügyi osztálya. Néhány nappal ezelőtt, ugyanis a Juhász-gépgyár feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettesek ellen, akik ellopják a cég „Fross Büssing” gyártmányú tehergépkocsiját. A járműt Siclovan János autókereskedőtől vásárolta a gépgyár, tőle pedig Gyoronok helyezte el garázában és a tolvajok onnan lopták el. A rendőri nyomozás eredményre vezetett, amennyiben a vakmerő gépkocsitolvaj sikerült elfogni. A tettes nevét a vizsgálat érdekében egyelőre nem közli a rendőrség.

— TULSÁGOSAN VERMES EMBEREKNEL, kiváltkép akiknél az igen nagy nedvdusság mindenféle kellemetlen tünetet, mint gyors elfáradás, elbágyadás, a teltség érzete, gyakran jelentkezik, kitűnő hatással szokott járni, ha néhány hétig naponta reggel, éhgyomorrra egy pohár természetes „FERENC JÓZSEF” keserűvizet isznak. Kérdezze meg orvosát.

— MEGKERÜLTEK AZ ELTŰNT DIÁKOK. Megirtuk, hogy néhány nappal ezelőtt három kis diák rejtélyes körülmények között eltűnt Aradról. Jurcuta János, a Carol körút 22 szám alatti ház felügyelőjének 14 éves fia, aki a Iosif Vulcan gimnázium harmadosztályos növendéke, Codreanu Traian mikelakai állami elemi iskolai tanító 15 éves fia, a Moise Nicoara fiúceum ugyancsak harmadikos tanulója és Vladislav Miklós kisdíák, aki szintén a Moise Nicoara növendéke, a rendőrségi nyomozás megállapítása szerint együtt távoztak el Aradról. Holétük megállapítása érdekében nyomozást indított a rendőrség és átiratot küldött a közeli városok hatóságaihoz, jelezve az eltűnt gimnázisták személyi adatait. A felhívásra tegnap válaszolt, a segesvári rendőrség és a távirat arról számolt be, hogy a szövetségüket az ottani állomáson sikerült elfogni. A szükséges jelentésből csupán annyit tünik ki, hogy a diákok Constantába akartak utazni és a segesvári állomáson a vonatról szállították le őket. A szülők, akik napok óta kétségbeesetten várták ezt az értesítést, még tegnap elutaztak Segevárra, hogy hazahozzák meggondolatlan gyermekeiket.

Patronázs

lánc-estély

február 11-én este

9 órai

kezdettel a Központi szálló helyiségeiben

Középkori bűnügyi rémregény iratait találták meg

egy magyarországi kastély romjai között

Lepthóczy Karolin nagy szerelme, szörnyű szenvedése és borzalmas halála Amikor az apa minősítete boszorkánynak saját leányát

Székesfehérvárról jelentik: A közelmúltban a Fülel határában, a káptalani birtokon az egykori Lepthóczy-kastély romjai között vasládákat találtak, amelyben a XV. században írott latin kéziratok voltak. Hetekig dolgoztak a tudósok, hogy megfejtésük az iratok titkát és ez a munka most befejeződött. Az iratokból a XV. század egyik legrémesebb boszorkánypere bontakozik ki. A per vádlottja a vár urának leánya, Lepthóczy Karolin volt. Az apja kezdeményezésére a következő vádat emelték ellene:

1. **Boszorkányságával elvarázsolja maga mellől a jószándékú fiatalembereket s helyettük mindenféle cigányvarázslóval, kísértésű alakok folytat szerelmi viszonyt.**

2. **Szembefordult az egyház tanításával.**

3. **Püspöki intelemre sem hagyta abba folytatólagos életét, hanem tovább művelte gonosz praktikáit.**

4. **Boszorkánysága révén atyjának hű emberei vakultak meg, lettek nyomorékokká, ha éjjeli boszorkányját megátógatta őket a záron át is kizselekedő Karolin leányasszony.**

A boszorkánypere vádirata arra enged mai gondolkodásommal következtetni, hogy Karolinak lehetett valami szerelme, aki azonban az akkori társadalmi formák között nem volt megfelelő férjnek. A szerencsétlen leány tehát minden eszközt megragadott, hogy szerelmével találkozzék. Így keletkezett körülötte a boszorkány mondakör, kiképzve rejtélyes történetekkel, amelyek végül is a boszorkánypere kéréseivel bíróság elé kergettek az erdei kúria szerencsétlen úrnőjét. Van ezekben a nehéz zsenésű latin mondatokban kutyatejfényű varázslat, a mivel leolvastott a boszorkány minden zárat, amit a zord apa emelt a szerelem elé. Van benne mindenféle rontás, éjjeli kísértés.

Csupán a vámpírságról feledezett meg az egykori jegyző, aki papírra vetele a per szörnyű vádpontjait.

AZ APA A LEÁNYA ELLEN VALL.

A páratlan aktaanyagból ki lehet halászni a vádbeli cselekményeken kívül néhány tanúvallomásra szerű adatot is, amit a kúria lakói tehetnek. A tárgyalás színhelye ugyanis, az erdei udvarház volt, ahol a boszorkánypere bírósága elé egymással vonultatták fel a belső cselédek. Sőt, vallomást tett maga Lepthóczy uram is, aki ugyancsak keményszívű ember lehetett, mert nem állott a lányáról így vallani:

— *Szívtelen, gonosz perszóna, aki ártalmára van embernek, állatnak, növénynek egyaránt. Karolin lányom elszövetkezett az ördöggel, miért is megkínáltatik, hogy kellő büntetésben részesüljön.*

Ez a „kellő büntetés” a boszorkányperek tanúsága szerint bizony nem volt más, mint a halálának szörnyű módja: a máglya. Nyilván erre a sorsra jutott volna a szerencsétlen leányzó is, akit három napig vallatott a kúriában összeült bíróság. Mint az egykori iratokból kitűnik, Lepthóczy Karolin valóban tiltakozott a vád ellen, de

a boszorkányperek bíróságának meg voltak a módszerei, amelyekkel vallomásra lehetett bírni a makacs „boszorkány-gyavúsokat”.

Az egyik papír például félreérthetetlen célzást tesz bizonyos inkvizíciós módszerekre, amelyekkel vallomásra igyekeztek kicsikarni a leányzóból. Egyik helyütt; az áll, hogy a bírósági eljárásán kívül ötven korbácsütést mértek ki rá, mert a kínvallatás során „meltatlan ajakára merészelté venni az Isten nevét segélykérő fohász alakjában”. Tehát még fohász-kodni, panaszkodni sem volt szabad annak, akit boszorkánygyanúba vettek, mert minden jajszava újabb kínokat jelentett.

ESKÜSZÖM, HOGY LÁTTAM...

Legérdekesebb talán egyik női cselédnek a vallomása, aki

megesküdött, hogy látta kisasszonyát éjjelkor kirepülni a kéményen.

s hallotta, hogy a falakon kívül pokoli vijongással, vöhejjel vártak rá ördögi cimborái, akik a boszorkány-ünnepre kísérték.

Az írásból gyanítható, hogy a tanu a leány szolgálója lehetett, akinek valami megbosszulnivalója lett volna a szép Karolinán, mer; a lelkiismeretes jegyző nem mulasztotta el feljegyezni, hogy a tanunak vallomása közben „kék lánggal világított a szemem”. A kéklángszemű cseléd vallomása dönthette el a pert. Neki köszönhetette a meggyötört leányzó, hogy kimondták rá a szörnyű ítéletet:

máglyán kell elveszteni az életét, amit a jóságos és ájtatos cselekedetek helyett boszorkányságra, bűnös praktikákra, merényletekre használt és arra, hogy megrontsa a jámbor emberiséget.

Az évszázados bűnügyi regény maradáskemlékei nem elégszenek meg azzal, hogy felróják Lepthóczy Karolina bűneit és az elszünetelt kínokat. Szólnak néhány szót arról is, hogy a pert a falubeliek suttogása is szöftött kirobantani. Valahányszor valami baj történt a faluban, megdöglött egy tehén, vízbefulladt egy gyerek a falubeliek azonnal deputációba mentek a kúria urához és célzatosan bár, de segítségért kérték a faluban működő boszorkány elnémítására. A szerencsétlen leányzó sokáig bírta a kínvallatást. Hiába törték össze a csontjait, hiába korbácsolták gyenge testét, hiába tépkedték apró csomónként a haját, nem vallotta magát boszorkánynak. Az erdei inkvizíció azonban értett a „boszor-

Ahol a kommunista a király barátja

Képek egy boldog ország életéből

Osloból írják: Ha egy oslói ur így adná meg önnek a címét: Karl Johannatan 26, első emelet, úgy legyen vele a legnagyobb mértékben tartózkodó. Valószínűleg szélhámossal van dolga és a megadott cím bizonyosan hamis. Osloban ugyanis nincsen első emelet. A házak a 2. étage-nál kezdődnek, a földszintet 1. étage-nak nevezik. Sőt vannak házak, ahol a földszint a 2. étage, mert a pince az első. Boldog családosa azoknak, akik félelemlethez szoktak és az első emeletet másodikkal becsülik.

ITT HASZNÁLT A HÁBORU

Egyébként az épületek a város belsejében nem érdekesek s nem is jellegzetesek. A múlt század végén, e század elején keletkeztek, jó átlagstílusban. Némelyik rész nem is hat nagyvárosiasan, szigoruan véve Osló nem is az, 300.000 lakosa van és igazában csak az utolsó két évtizedben lendült fejlődésnek. Szegény nép, szegény ország volt, zord éghajlattal és szigorú életfeltételekkel.

A skandináviai népek közül a norvég a proletár, a svéd, az arisztokrata, a dán, a kispolgár.

A nagy fellendülést a háboru hozta, ők is kimaradtak a háborúból és ők is szállítottak. Most aztán új városrészek keletkeztek. Osló perifériáin hat-nyolcemeletes háztömbökkel, modern komforttal, sima homlokzatokkal. De ezek a lakások nagyon drágák, gyakran lelépést is kell fizetni, valahogy úgy, mint nálunk tíz-tizenöt év előtt. A lakáviszonyok kihatnak a hotelokre is, az oslói szálloda drága és gyenge minőségű. Közvetlenül érkezésem előtt szállodasztrájk volt, a múlt héten nyitnak meg csak újra a hotelek. Az alkalmazottak sztrájkja sikertelen volt és mint-ha kissé a vendégekkel akarták volna éreztetni csalódásukat.

Kabátot vendéglőben, kávéházban nem szoktak felszolgálni.

Mikor ezt északi barátaimnak megemlítettem, így válaszoltak: „Ha jóbarátságban leszel vele, ha törzsvendég leszel, akkor másképp, baráti alapon kezel. Egyebekben, a postahivatalban se kívánod a tisztviselőnőtől, hogy felszolgált a kabátodat, miért kívánod ettől a hölgytől?”

HATVANFÉLE NORVÉG NYELV

Ezt mondták egészen szigoruan és ráadásul még maguk között valami gyors vitát rögtönöztek. Nem értem semmit e vitából, mert újreginorvég nyelven folytatták le, a 60 norvég tájszólás egyikén.

Hatvanféle norvég nyelv van.

A rengeteg fjord körülzárt világában különállóan élő nép évszázadokon át alig érintkezett egymással. Csak a napoleoni háboruk után olvadtak egy nemzeté, mikor felszabadultak a dán uralom alól. A tájszólások egy nyelvű olvadása azonban még sokáig és egyre csak tart, a modern közlekedési eszközök, a vasút, autók, repülőgépek, a táviró, távbeszélő, rádió lassan át-épe a fjordok és gleccserek akadályait és megszünteti a hatalmas kiterjedésű norvég föld

kányok nyelvén”. Hogy az mit jelent, arról nem szól a krónika, de annyi biztos, nem valami emberes dolog lehetett, mert harmadnap, napszállta után Karolin végül összerogyott és elszütogetta a szót, amiért annyit szenvedett:

— *Boszorkány vagyok!*

A halálos ítéletet már nem hallotta, mert az utolsó papirusz tanúsága szerint még aznap éjjel meghalt a cellájában. A buzgó írórdeák még feljegyezte, hogy halálának órájában „szörnyű égháború dúlt az erdőben s az ördögök szárnyaikkal csapdosták a kúria falait, hogy magukkal vigyék új testvérüket”.

A per után a gazda egyházi célokra ajándékozta a kúriát.

Ennyit árulnak el, az elrongyolt, halovány papirusok az erdei drámáról, ami évszázadokkal ezelőtt történt.

nagy távolságait. Lassan hasonul egymással a különböző, gyakran egymás szomszédságában élő népek nyelve. Az utolsó évtizedekben komoly mozgalom indult meg, mely a legfontosabb „vidéki nyelvet”, az ósnorvégot akarja hivatalos nyelvvé avatni.

A mai irodalmi, a városok legtöbbjében beszélt norvég nyelv a dán nyelvnek egy norvégosított változata, amelyet a dán hódítók honosítottak meg. A városoknak ezt a nyelvet a nép a falu alig érti és a népszerűbb könyvek gyakran két nyelven jelennek meg: irodalmi (dán-norvég) és ősi (eredeti izlandnorvég) nyelven. Ez utóbbit, mint valamennyi skandináv és norvég nyelvjárás őst akarják most megfiatalítva a jelenlegi irodalmi nyelv mellé, sőt helyébe tenni. Érdekes, hogy éppen a szociáldemokraták legbaloldalibb és fiatal-radikális szárnya támogatja ezt a Közép-Európában inkább „völkisch-népies”-nek ható mozgalmat. Az Arbeterbladet, de más oslói napilap is az apróhirdetéseket már két nyelven hozza.

De miért beszéljünk az apróhirdetésekről? Beszéljünk az első oldal szenzációról.

A legnagyobb karácsonyi szenzáció egy szerelmi öngyilkosság volt.

Egy mérnök megölte féltékenységből 19 éves kedvesét. A norvég főváros hetek óta csak erről beszélt. A dolog egyszerűen megdöbbentő. Az ismerős fiatal asszonyok közül alig akad egy is, aki ilyesmit valaha életében olvasott volna. Regényben is — de újságban?! Gyilkosság különben is ritkán fordul errefelé elő, még hozzá féltékenységből! 5—6 fok Celsius évi átlaghőmérséklet mellett!

A KIRÁLYBARÁT KOMMUNISTA

Nem mintha a norvégokban nem lenne temperamentum, nem lennének elevenek és bádogarcú szomszédai, a svédekkel ellentétben, majdnem, hogy kedélyesek. Szeretik a csipkelődést, a tréfát és humort, olyik még szenvedélyes is. De ki hallott ilyen értelmetlen dologról: szerelemből ölni?! Ez a szakma hiányzik a norvég lapok törvénykezési rovatából, mint ahogyan hiányoznak a felségsértési perek is.

Tény, hogy van norvég király, csak éppen nincsen senki, aki megsértse, vagy ha talán akadna ilyen elvetemedett, nincsen, aki a gonosztevőt beperelje. A legradikálisabb és felforgatóbb párt tudvalevőleg széles e világon a kommunista párt. Norvégiában van ilyesmi, bármilyen jelentéktelen is. Vezére: Egede Nissen, jovialis idősebb úr, volt állami tisztviselő, aki pontosan felveszi minden eszején a neki kijáró tisztességydíjat. A norvég alkotmány évfordulója május 17. — 1814-ben ezen a napon kapott Norvégia alkotmányt — amely napor Oslóban mindig nagy ünnepséget rendez az udvar. A legutolsó Nissen úr inkább mint pártvezér, semmint nyugdíjas, teljes díszben meg is jelent és néhány képeslap meg is örökítette azt a pillanatot, amikor koccintott a királlyal és serlegét a norvég alkotmányra és nemzetre ürítette.

HELLAS táncos tea-estély január 28-án. Dacia

Hasznos felvilágosítások..

Milyen sérüléseket okoznak a gránátszilánkok, srappellek és puszkagolyók

Minden házban készletben kell tartani kötszereket és fertőtlenítő oldatot

Az utóbbi idők eseményei bebizonyították, hogy háború esetén a hadviselő felek nem ismernek kiméletet az ellenfél városai iránt. Akár légi fegyverek igénybevételével, akár pedig tüzérségi harciszközökkel támadja is meg az ellenfél a városi lakosságot, a támadás következményei orvosi szempontból szinte azonosak. A polgári lakosság elleni támadások — különösen ipari központok esetében, — a következő eszközök igénybevételével történnek: 1. Tüzérségi bombák, 2. Harcigázok, 3. Gyújtóbombák, 4. Mikroba-tenyészetek. A tüzérségi robbanó és gyújtóbombák és a repülőgépek bombái az ismert módon, a robbanás erejével, a repesz-szilánkokkal, vagy a lövedék gyújtóhatásával szolgálják a kívánt hadászati célt. A gránátszilánktól okozott sérülés teljesen más jellegű, mint a fegyvergolyó által okozott sebesülés és a repesz-szilánk behatolási nyílása kisebb, mint a távozás okozta nyílás, ami orvosi szempontból veszélyes.

Növeli a veszélyt a mérgezés és fertőzés rendkívül nagy lehetősége.

A repesz-szilánk megsértheti a testben a lágy, vagy csontos részeket és a nemesebb szerveket. A sebesülés súlyossága a következő tényektől függ:

1. A seb nagysága és mélysége.
2. A repesz-szilánk jelenléte a sebben.
3. A vérzés nagysága és jellege.
4. A sérült rész szervi beállítottsága (lágy, csontos testrészt, vagy nemesebb szerveket ért a repesz-szilánk).
5. A fertőzés lehetősége.

A gránát-szilánk által okozott sérülés kisebb-nagyobb fájdalommal jár, sőt esetenként nem is okoz fájdalmat, ami a legveszedelemesebb, mert a központi idegrendszer sérülését jelentheti. A sebesülés következtében fellepő vérzés a legnagyobb jelentőségű. Az emberi szervezet a rendes vérmennyiségének egyharmadát veszítheti el. anélkül, hogy ez pótolhatatlanul végzetes lenne. Két liter vér elvesztése halált okoz, mégis vannak kivételek ezen szabály alól. A vérzés, ha nem hatalmasodik el, tisztítja a sebet és éppen ezért, ha a vérvesztés nem túl nagy, csak a seb fertőtlenítése és kitisztítása után tanácsos a vérzés előállítását. Ez steril kötszerrel kell megtörténni. Abban az esetben viszont, ha a vérzés erősödik, a kezeléskor minden figyelmet ennek előállítására kell fordítani.

A sebek fertőtlenítésére tanácsos, hogy minden házban készletben legyen ugynevezett „Dakin“ (klormész), jódintuktura, bórsav, valamint denaturált szesz. A használandó kötszerek: steril géz, vatta és géz-pólya. A leghatásosabb fertőtlenítőszer a klormész, amivel a seb belülről mosandó ki még pedig olyan módon, hogy jól átítatott, többször váltott gézzel hatolunk a seb belsejébe. Esetleg öblítést is alkalmazhatunk. Kimosás után desztillált vízbe áztatott géz-tampon helyezendő el a sebben, ami nem csak fenntartja a fertőtlenítést, de a vérzést is előlítja. A seb széléit jódtinturával fertőtleníttük, majd kívülről géz és vatta kötést alkalmazunk, pólya segítségével.

Ha a vérzés veszélyes természetű, mindent el kell követni azonnali megszüntetésre. Ha a seb valamely testrészen keletkezett, a seb fölött szorosra el kell szorítani ezt a testrészt. Ha ez a

módszer nem használható, steril tampon alkalmazandó és

a sebesültet haladéktalanul segélyhelyre kell szállítani, ahol orvosi beavatkozással állítják el a vérzést.

KÖZGAZDASÁG

Egységesítik az ország közlekedési tarifapolitikáját

Megalakult a legfelsőbb szállítási bizottság. — Ghelmegeanu miniszter nyilatkozata

Röviden már megemlékezünk arról, hogy Ghelmegeanu Mihai közlekedésügyi és közmunkaügyi miniszter törvénytervezetet dolgozott ki a legfelsőbb szállítási és tarifa-tanács létesítéséről. Ennek a tanácsnak az lesz a feladata, hogy

biztosítsa az összes közlekedési intézmények és eszközök megfelelő fejlődését egy, a nemzetgazdaság érdekeit szolgáló tarifális politika keretein belül.

A törvénytervezet indoklása utal arra, hogy az utóbbi esztendőben a szállítási kérdések megoldása érdekében kevés történt és még ma is egyes tartományok között csak nehézkesen lehet lebonyolítani a forgalmat. Mármár pedig teljesen el van szigetelve az ország többi részétől.

„Míg a háború előtt Romániában — írja Ghelmegeanu miniszter indoklása — 1865-től 1916-ig 4000 kilométer vasutonalat építettek, vagyis az évi átlag 80 kilométer volt, 1918-tól a legutóbbi évekig mindössze 280 kilométer vasutonal épült, tehát az évi átlag alig 15 kilométer tesz ki. Sokszor fölösleges munkát végeztek és elhalasztottak nélkülözhetetleneket.“ Arra utal ezután az indoklás, hogy meg kell te-

Általában a fent leírt módszerek csak ideigleges jellegűek és mindössze addig használandók, amíg megfelelő orvosi segítség érkezik; természetesen, hogy komplikáltabb esetekben műtéti beavatkozás szükséges.

Az ilyen természetű sebesülések gyógyulási ideje két-három héttől négy hónapig terjedhet. Emellett méltó, hogy módszeresen és antiszeptikusan kezeljék, állandó gondos felügyelet mellett nem jelent életveszélyt, viszont ugyanaz a sérülés kedvezőtlen körülmények között súlyos komplikációkat okozhat.

A légnyomás okozta sokkok súlyos elváltozást okozhatnak a vérkeringésben, ami erős vérzésben nyilvánulhat meg. A sokkok és következményei feltétlen orvosi megállapítást igényelnek.

Végül, ami a gyújtóbombákat illeti, ezeknek neve mutatja szerepüket, minden alkalommal harmadfokú égési sebeket okoznak.

remteni az összhangot a vasúti, az automobillal történő, a vízi és légi közlekedés között és a szállítási kérdést egységes problémaként kell tekinteni. Hangsúlyozza ezután az indoklás a szállítási ügyének nemzetgazdasági és nemzetvédelmi szempontból való fontosságát. A törvényjavaslat szövege megállapítja, hogy az ország szállítási politikáját a minisztertanács állapítja meg a közlekedésügyi miniszter előterjesztésére. Ennek az előterjesztésnek összhangban kell lennie a nemzetvédelmi miniszter véleményével.

A közlekedésügyi minisztérium mellett alakul a legfelsőbb szállítási és tarifális tanács, amelynek rövidített elnevezése: C. S. T. T. Ez a tanács javaslatokkal és véleményezéssel szolgál az ország közlekedési és szállítási politikáját illetően, másrészt pedig ügyel a minisztertanács által hozott határozatok végrehajtására. A legfelsőbb szállítási és tarifális tanács főképpen a tarifa-politikával a szállítási intézmény működésének összhangba hozatalával, a szárazföldi, vízi és légi szállítás fejlesztését célzó program kidolgozásával kapcsolatban terjeszt elő javaslatokat. A kérdéses ügyekben a határozatot az illetékes minisztérium hozza meg, véleményeltérés esetén pedig a minisztertanács dönt.

Itélőtáblal határozatok a kiskereskedők könyvelési kötelezettségéről

Ismeretes, hogy a repülőbélyeg-törvény kötelezővé teszi a kisiparosoknak és kiskereskedőknek, hogy könyvet vezessen. Az intézkedés azért is súlyos, mert az 5000 lei bírságot maga után vonzó mulasztás következménye kisembereket érint, akik — jórészt — alkalmazottak nélkül dolgoznak és a könyvelő személyzetnek csekély jövedelmük egy részét tartoznak átengedni. Erre való tekintettel sem az egyenesadótörvény, sem a kereskedelmi kódex nem teszi kötelezővé a kisüzemű vállalkozások könyvvezetését. Az aviatikai ellenőrök — még a régi repülőbélyeg-törvény hatálya alatt — jegyzőkönyveket vettek fel a könyvek hiányában levő kiskereskedők és kisiparosok ellen és a fellebbezéseknek több törvényszék helyett adott azzal az indokolással, hogy a két ellentétes törvény közül az egyenesadótörvény alkalmazandó.

Ezek az ügyek most kerültek az Itélőtáblák, mint felfolyamodási hatóságok elé. A bucaresti Itélőtábla két különböző tagozata egybehangzóan mesemmisítette az ilfovi és buzăui törvényszékek olyan határozatát, amely szerint a kiskereskedők és kisiparosok mentesek lennének a könyvvezetés alól, tehát ezeknek a repülőbélyeg folytán könyvet kell vezetni.

— A romániai múltévi bortermés 8 millió hektóliter volt. A mennyiség 35 százaléka minősített, 20 százaléka közönséges, 45 százaléka az elraktározásra alkalmatlan bor.

== A ZORILE SZÖVETKEZET 13 MILLIÓT KAPOTT A SZÖVETKEZETI KÖZPONTTÓL. A Nemzeti Szövetkezeti Intézet 13 millió leit bocsátott az aradi „Zorile” szövetkezeti központ rendelkezésére városi és falusi hitelek folyósításának céljaira. Ebből az összegből 8 millió leit mezőgazdasági, 5 millió leit pedig városi hitelek fordítanak. A 13 millió leinyi összeget a Banca Nationala helyezi letétbe. A központi utasítások értelmében a „Zorile” szövetkezeti központ a hozzácsatálkozott szövetkezetek, illetve falusi népbankok tagjainak folyósíthat hiteleket, mégpedig a mezőgazdasági hiteleket legfeljebb 5, a városiakat pedig legfeljebb 7 százalékos kamattal. A váltókat a népbankok juttatják el a „Zorile” szövetkezeti központhoz, amely azokat a jegybanknál számoltja le.

== NAGYVÁRADON ÖT ÉVRE VISSZAMENŐLEG FELÜLVIZSGÁLJÁK AZ ADÓKIVÉTELEST. A nagyváradai pénzügyigazgatóság megérkezett Ioan Bechieru pénzügyminiszter vezérfelügyelő, aki Cora tartományi igazgatósági főellenőrrel megkezdte a nagyobb nagyváradai üzletek és vállalatok adóalapjának és annak alapján kivett adójának felülvizsgálását. A felülvizsgálat visszamenőleg öt évre történt a pénzügyigazgatóság birtokában levő adatok alapján. Bechieru vezérfelügyelő már két napja folytatja munkáját a pénzügyigazgatóságban és a kiszivárgott hírek szerint máris több esetben megállapította, hogy egyes vállalatok éveken át sokkal alacsonyabban voltak megadóztatva, mint ahogy kellett volna és ezért előterjesztést tett a pénzügyminiszternek, hogy ezekre a vállalatokra öt évre visszamenőleg megfelelő pótdát vessenek ki. Ennek a pótdatnak az összegét is a pénzügyminiszter állapítja meg, természetesen a vezérfelügyelő előterjesztése alapján.

Január 25. és 26-án este 9 órakor az

Iparos Otthonban

Apatársai

Tábori Emil bohózata
Felhő Ervin és Gömöri Emmával a főszerepben
Csak felnőtteknek!

Árfolyamok, gabonaárak

HÉTFŐ, JANUÁR 23.

A hivatalos devizárfolyamok a következők: (az első szám a vételt, a másik az eladást jelenti). Hollandi forint 76.18—77.28, belgas 23.67—24.01, angol font 665.45—676.89, olasz lira 7.172—7.172, dollár 140.07—142.14, francia frank 3.59—3.80, eseh korona 4.70—4.80, svájci frank 31.74—32.22. Ezekben az árfolyamokban a devizafelár is benfigyeltatik. Dinár 2.89—3.05, pengő 25 és 26.60—27, német; márka 38—39, felár nélkül.

Emelkedett a buza ára a búsági gabonapiácson, mert megindult a szállítás Braila felé és ezáltal a kereslet is megélenkült. A többi gabonamű irányzata azonban csendes. A piaci árak a következők: temesi buza 390—395, torontáli buza 410, örlöképes tengeri 335, korpá 300, zab 430, takarmányárpa 330, tavaszi árpa 380, muharmag 310, napraforgómag 390, tökmag 680, kismalmi liszt a 30/70-es besztárból 740, nagymalmi liszt 760 lei százkilónként.

Diófeldolgozó gyár létesül Calarasiban. A Iapusanamegyei Calarasiban nagyszabású dióhántoló és feldolgozó üzem létesül, amelyet az állam állít fel azon célból, hogy az exportdiót a standardizálásának megfelelő minőségben hozza forgalomba. A szükséges gépeket Kaliforniából rendelték meg.

RAKTÁRAK UTÁN IS KELL EGÉSZSÉGÜGYI ILLETÉKEKET FIZETNI, HA ABBAN EMBEREK DOLGOZNAK. Egy temesvári kereskedő — mint ismeretes — kétezer lei pénzbírsággal sújtották az egészségügyi hatóságok, amiért gyógyművényraktára számára nem váltott egészségügyi engedélyt. A kereskedő fellebbezése folytán a törvényszék kimondotta, hogy egészségügyi engedélyt kell váltani minden olyan helyiségek után, ahol állandó jelleggel emberek tartózkodnak, még ha a helyiség raktár jellegével is bír.

ANGLIA MÉG FEBRUÁRBAN KISZÉLESÍTI A KELETEURÓPAI PIACCAL VALÓ KAPCSOLATAIT. A fővárosi lapok nagy jelentőséget tulajdonítanak a Times hírének, amely szerint Anglia még február hónapban megkezdí kereskedelmi kapcsolatainak kiépítését a délkelet európai államokkal. A Times cikke szerint, amelyet a fővárosi lapok átvettek, angol kereskedelmi bizottság érkezik február második felében Jugoszláviába és Romániába, fontos kereskedelmi szerződéseket a megkötésére. Az angol lap úgy tudja, hogy különösen Romániában és Jugoszláviában akar Anglia szélesebb kereskedelmi kapcsolatokat kiépíteni, de ezzel egyidejűleg Bulgária, Görögország és Törökországra is sor kerül, oda is utazik angol kereskedelmi delegáció.

ELADOTT ARADI INGATLANOK: Molnár József és neje elajándékozták a zimándi dűlőbeli 152 □-öles telek fele jutalékát 20.450 lei értékben Hajduk Ilonának. — Dusán Netin eladta a Căbor dűlőbeli 2 holdas szántót 87.000 leiért Cheveresan Györgynének. — Societatea Bancară Română Suc. Arad eladta az A. Mureșeanu uca 111 □-öles telket 168.000 leiért Marfulescu Dimitrie és nejének. — Rafiroiu Silvestru és neje eladták a Muresului uca 110 □-öles telket 110.000 leiért Krebsz József és nejének. — Institutul de Credit si Păstrare al Comerçantilor eladott az I. Gorun uca 48/a alatt egy 145 □-öles telket 14.000 leiért Tövisháti Sándor és nejének. — Gaál Pál eladta a Homokos dűlőbeli 24 holdas szántót 24.000 leiért Gál Andrásnak. — Holló Zoltán eladott a Romei uca 6 szám alatt egy 116 □-öles telket 60.000 leiért Braun Károlynak. — Kellner Béla és neje eladták az M. Manole uca 12 szám alatt egy 900 □-öles telket 31.000 leiért Vantara János és nejének. — Molnár István eladta a Szerescházi dűlőbeli 11 hold 1378 □-öles szántó 1/6 jutalékát 70.000 leiért Hajas Máriának. — Cuc Ioan és neje eladták a Livezilor uca 5 számú házat 20.000 leiért Clopu Alexandru és nejének. — Muszkán Pál és farsai eladták a Rahovei uca 86/a számú 142 □-öles telket 40.000 leiért Gartner Gézanének. — Institutul de Credit si Păstrare al Comerçantilor Arad eladott a Rozer dűlőben egy 176 □-öles telket 12.000 leiért Kocás János és nejének. — Ugyanaz ugyanott eladott egy 176 □-öles telket 12.000 leiért özv. Gorócz Jánosnak. — Bakó Mihály és neje eladták a Szentpál dűlőbeli 1 hold 1080 □-öles szántót 60.000 leiért Crucean Mihálynak. — Pátia S. A. R. eladott egy 130 □-öles telket 162.500 leiért Filőp Corneliának. — Mihai Jada eladta a Libás dűlőbeli 278 □-öles telket 10.000 leiért Licker György és nejének. — Duda Demeter eladta a Libás dűlőbeli 278 □-öles telket 8000 leiért Sztankó András és nejének. — Bartos József és neje eladták a Trib. Axente uca 1 számú házat 350.000 leiért Finster József és Jánosnak.

Ujjászervezte a posta a bírói kézbesítési szolgálatot. A PTT vezérigazgatósága közölte a nyilvánossággal, hogy a jövőben az ország egész területére felvesznek bírói kézbesítéseket. Minden postahivatal felveszi a megfelelő borítékba csomagolt bírói iratokat, sőt a nagyobb postahivataloknál külön tisztviselő fogja azokat kezelni.

Március 1-ig meg kell kötni a román-magyar fizetési egyezményt. A román-magyar fizetési egyezmény tárgyalásán Takácsy, a Magyar Nemzeti Bank igazgatója befejezte bucuréstii tárgyalásait és szombaton visszatért Budapestre. A jelenleg érvényben levő egyezmény március 1-ig még hatályban marad és addig új megállapodás jön létre, főleg a Magyarországon zárolt 35 millió lei követelés tárgyában.

Telefongyárat épít Romániában a Morgan-csoport. A romániai Telefonsársaságnál a napokban látogatást tett a Morgan-Standard konzorcium egyik londoni igazgatója és az újabb befektetések lehetősége iránt érdeklődött. Valószínű, hogy az amerikai telefontröszt Romániában telefon felszerelési cikkeket előállító gyárat létesít.

A decemberi állatkiwitel Decemberben Constantán át Görögországba és Palesztinába 3929 szarvasmarhát, 1927 sertést, 1441 juhot és 69.127 szárnyast exportáltak. Biharpüspökön át Németországba 178 szarvasmarha, 42 ló és 8931 sertés ment ki.

Uj mértékhitelítési illeték. A Monitorul Oficial január 20-án közölte az új mértékhitelítési törvényt, amely az érvényben levőt azzal egészíti ki, hogy három éven át összesen 25 millió lei külön illetéket szednek az időszakos hitelítéseknek a gáz, víz- és villamosmérőeszközök után, továbbá a szesz- és hőmérők, manométer, vacuüm-mérők hitelítésénél. Az új illetékből beszédendő említett összegből a Mérték- és Nemesfém Igazgatóság számára külön palotát építenek.

SPORT-ESEMÉNYEK

Lelkes egyhangúsággal a régi vezetőséget választották meg a Tornaegyesület élére

Marta Alexandru dr. az egyesület diszelnöke. — Az új vezetőség névsora

Vasárnap délelőtt tartotta meg az Aradi Torna Egyesület hatvanadik rendes évi közgyűlését az egyesületi helyiség nagytermében. A közgyűlés iránt hatalmas érdeklődés nyilvánult meg és már jóval a közgyűlés megnyitása előtt zsufoltság megtelt a terem. A királyhimnusz elhangzása után Botis Aurel dr. elnök emelkedett szólásra és miután üdvözölte a megjelenteket megnyitotta a közgyűlést. Az elnöki megnyitótán Matusik József a torna, Glück László a turisztikai, Vogl Miklós a labdarugó, Depold Ferenc a tenisz, Martini Károly az evezés, Szabó János a sakk és Surányi Mihály a korcsolya szakosztályok jeléseit olvasták fel, amelyeket a közgyűlés egyhangulag tudomásul vett, Glück Lajos a főtitkári és pénztári jelentést olvasta fel, majd Bodnár József sportigazgató vázolta az elmúlt hatvan év történetét. A sportigazgató érdekes adatfoglalása után Steinitzer Pál dr., az egyesület egyetlen életbenlevő alapító tagja szólalt fel és indítványozta, hogy Marta Alexandru dr., királyi tartományi helytartó: diszelnöknek válasszák meg. A jelenlevők nagy lelkesedéssel fogadták az indítványt.

Dr. Steinitzer Pál felszólalásában a következőket mondotta:

Nem akarok most kitérni egyesületünk 60 éves multjára és csak hivatkozom arra, hogy egyesületünk 30, 40 és 50 éves évfordulója alkalmából mindannyiszor kimerítően előadtam egyesületünk keletkezését és fejlődését.

Ma csak azt kívánom előadni, hogy az ATE ma elérte azt a célját, melynek megvalósítására mi évtizedeken át harcoltunk. A jelenlegi vezetési alatt egyesületünk célkitűzéseit nem csak a szorosán vett torna képviseli, hanem működési körét kiterjesztette, társadalmi, művelődési és szellemi érdekeire is. Ennek igazolására egyszerűen rámutatok egyesületünk 9 szakosztályára és azoknak lelkes vezetőire.

Az idei jubileumi év kezdetén örömmel üdvözölöm az ATE lelkes vezetőjét. Szíven egész melegevel üdvözölöm egyesületünk elnökét, aki egyesületi vezető elnök és Glück László állottak. Közönetet magában mindazon tulajdonságokat, melyek egy nagy egyesület vezetéséhez szükségesek.

A következő felszólaló Hentschel István, egyesületi alelnök volt, aki a tagok nevében köszönetet fejezte ki a vezetőségnek és javasolta, hogy ezt a vezetőséget válasszák meg a folyó évre. A gyűlés az alelnök indítványát egyhanguan tudomásul vette és amikor az újválasztott vezetőség névsorát felolvasta, a tagok percekig tartó tpsossal adták kifejezést, különösen Botis Aurel elnök, Szalai Géza ügy-

szavazott a közgyűlés Mitra I. Sándornak, aki nagyarányú könyvadományozása révén lehetővé tette az egyesületi könyvtár felállítását. Befejezés előtt Glück Lászlónak lelkes munkálkodása elismerésül átnyújtottak egy ezüst babérorszort, Szalai Géza ügyvezető elnököt pedig egy diszes és több száz aláírással ellátott emlékalbummal lepték meg.

Az újra megválasztott vezetőség névsora a következő:

Diszelnök: Marta Alexandru dr. királyi helytartó. Elnök: Botis Aurel dr. Társelnökök: Bejan Romulus dr., Cotioiu Romulus dr., Darányi János, Denhoff Sándor, Domán Sándor, Hacker Adolf, Hentschel István, Lakatos Aladár, Moga Romulus dr., Nagy László dr., Örfi Gyula dr., Reisinger Ferenc dr., Sugár Jenő dr., Stauber János dr., Weisz Arnold dr., Zih József. Ügyvezető-elnök: Szalay Géza. Alelnökök: Bugariu Valeriu dr., Baranyi Ferenc, Czeiler Jenő Eckstein Béla dr., Hőng Árpád, Kurzer Károly dr., Manea Dumitru, Mitra I. Alexandru, Szigeti Oszkár, Steiner Jenő dr., Stern Péter, Stern Pál, Trinks Rudolf, Weisz Pál dr. Főtitkár: Glück Lajos. Titkár: Bodnár József. Sportigazgató: Bodnár József.

Szakosztályvezetők: Torna: Sztzalka János. Labdarugás: Vogl Miklós. Evezés: Gallov Rudolf. Turisztika: Glück László. Sakk: Catana Victor. Tenisz: Depold Ferenc. Atlétika: Kiss Imre dr. Korcsolya: Belezny István. Asztali tenisz: Bagdics Béla. Teke: Szabó János.

Botis Aurel dr. az ATE elnöke táviratban hozta tudomására Marta Alexandru dr. királyi helytartónak a közgyűlési határozatot, amelynek értelmében egyhangú lekesedéssel választották meg diszelnöké. A királyi helytartó a következő táviratban köszöntötte a közgyűlésnek iránta tanúsított bizalmát:

Botis dr. úrnak,

Mélyen meghatódva az önök figyelmétől és a múlt kellemes emlékeinek felidézésétől, mélyen köszönöm az önök megtiszteltetését és kívánom az egyesületnek, úgy a tagoknak egyénenként, mint összességének, hogy hosszú és virágzó életet töltsenek el a legteljesebb testi és szellemi épségben, hogy legkevesebb, a tiszteltbeli elnök életkorát elérjék.

AAC labdarugójátékosok figyelmébe! Az atlétikai klub labdarugószakosztálya felhívja a játékosokat, hogy ma délután fél 3 órakor jelenjenek meg a sporttelepen.

(—) CSAVARGÓ HALÁLA. Spitzer Sámuel erzsébetvárosi, Carol uton levő is: állójában holtan találták Tanka József ötvenhét éves csavargót. Holttestét a temető halottskamrájába szállították. Megindult a vizsgálat annak a megállapítására, hogy mi okozta a csavargó halálát.

(—) AZ IPARÖSSZHANG DALÁRDA ALARCOS BÁLJA január 23-án este kilenc órakor lesz a sörgyár helyiségeiben. A bál keretében szépségverseny is lesz. A győztesek három értékes díjat kapnak. A zenét a Loris-féle zenekar szolgáltatja. Beléptidij személyenként 20 és 15 lei.

GYÓGYSZERTÁRAK ÉJJELEI SZOLGÁLATA:

Kedden, január 24-én a szolgálati beosztás a következő:

Az I. kerületben a 10 Mai utcában levő Blumberg gyógyszerész.

A II. kerületben a Dacilor utcában levő dr. Kovács gyógyszerész.

A III. kerületben a Porumbescu utcában levő Sárgea gyógyszerész.

A IV. kerületben a Gen. Dragalina téren levő Csillag gyógyszerész.

Az V. kerületben a Corvin gyógyszerész és Uj-kisodán Panajoth Ernő gyógyszerész állandó éjszakai szolgálatot tart.

Szerdán, január 25-én a szolgálati beosztás a következő:

Az I. kerületben az Unirii téren levő Weisz gyógyszerész.

A II. kerületben a 3 August uton levő Löw gyógyszerész és a Petru Maior téren levő Meiszner gyógyszerész.

A III. kerületben a Lahovary téren levő Cristea gyógyszerész.

A IV. kerületben a Gen. Dragalina téren levő Craciun gyógyszerész.

Az V. kerületben a Corvin gyógyszerész és Uj-kisodán Panajoth Ernő gyógyszerész állandó éjszakai szolgálatot tart.

Mozi

M Ű S O R:

KEDD, JANUÁR 24.

APOLLÓ: Nincs előadás.

ATLANTIC: Rejtélyes város (német film) és Bizalmatlan bizalom (francia film).

CAPITOL: A mérég (francia film). Matiné: A férfi sorsa a nő (angol film).

RIVOLI: A nyugat leánya (német film). Matiné: A nyugat leánya (német film).

SCALA: Olimpiász II. része (német film). Matiné: Olimpiász II. része (német film).

SZERDA, JANUÁR 25.

APOLLÓ: Nincs előadás.

ATLANTIC: Rejtélyes város (német film) és Bizalmatlan bizalom (francia film).

CAPITOL: A mérég (francia film).

RIVOLI: A nyugat leánya (német film).

SCALA: Olimpiász II. része (német film).

Az olimpiász II. része a Scala moziban

A Scala moziban az Olimpiáson készült film második részét vetítik. Míg az első rész a versenyek izgalmaságát domborította ki, addig a második rész a sport szépségét mutatja be. A második rész az ébredő természetéről készült képsorozattal kezdődik. Látjuk az olimpiai falut, amint a felkelő nap aranyló sugarai fűdik, majd megjelennek az a-léták, akik kora reggel megkezdik az edzést. Hidakon, erdők tisztásain és patakokon keresztül vonul az utjuk és végül visszatérnek az olimpiai faluba, ahol eltűnnek a fürdőben. Fürdés után figyelemmel kísérhetjük a különböző versenyzők edzéseit, majd megkezdődik a küzdelem. Bevonulnak a stadionba a tornászok, akik csodálatos mutatványokkal igazolják hogy a világ legjobbjai a tornában. Az emberi testi súlyát leküzdő könnyedséggel tornásznak a különböző szerekben. A tiztusa versenyszámai öldöklő küzdelem, a katonatisztek harca az őtusa versenyben és a lovasok nehéz akadályversenyei pontosan viselkednek mindezt az erőt és szépséget, amelyet a berlini olimpiász résztvevői átéltek. Külön fejezetet képez a műugrás és úszás, ahol az ember, a víz a levegő és a napfény különösen szép összhangzást jelent. És végül a stadion fölött szikrázó fénykupola alatt a záróünnepség olyan látványosság, amely az olimpiai játékokról készült film legjelentetlenebb része. Ez a film valóban a mi századunk ifjúságának örök emlékműve marad.

FEHÉR HETI

ajánlatunk!

SIFON és VASZON GYÁRI MARADÉKOK 40%-kal a gyári áron; alul INGPUPLIN-MARADÉKOK 1,50-től 3 méterig, 30% engedménnyel
SPORT-OXFORDOK 56 leiről 39 leire leszállítva
100 darab VASZON fehér- és ágyneműnek, kisebb gyári hibákkal, 25% engedménnyel a gyári árak után

Gyárakban visszamaradt

garnitúrák, asztalneműk és egyes darabok jutányosan eladatk!

KÜLÖNLEGES AJANLAT EGYSZÍNŰ VASZNAKBAN: 80 cm széles 44 lei, 150 cm. széles 84 lei

KANAVASZ ágyneműk 29 lei

Prima DAMASZT ASZTALTERÍTŐK 140—160 cm, minden színben, darabja 200 lei

FROTTIR TÖRÜLKÖZŐK 38 leitől

FROTTIR FÜRDŐSZÖNYEGEK 130 leiről 96 leire leszállítva

POHARTÖRLŐK 17 lei

FEHERNEMŰ BATISZT 22 lei

MENYASSZONVI KELENGYÉK részére damasztok, vásznak és garnitúrákkal külföldi minőségű gyártmányokkal különösen elvagyunk láva és pedig HERM. POLLÁCK & SOHNE, TANNWALD, NORBERT LANGER és ERLANGEN BAMBERG

Ezenkívül különösen ajánljuk

maradékainkat és egyes darabokat

3 méteres kuponok FERFI ÖLTÖNYÖKNEK 10—25% engedménnyel, NŐI KABAT- és KOSZTÜMSZÖVETEK, 140 cm széles, 160, 198, 240 lei

NŐI RUHASZÖVETEK: műgyapjú: 64, 70, 98 lei

tiszta gyapjú, minden színben, 110, 140 lei

gyapjú georgette, 140 cm széles, 360 leiről 240 leire leszállítva

MOSÓ DELAIN 28 lei, Goldberger 36 lei

NYÁRI MARADÉKOK: 1—2 méterig 40% engedmény, 2—3 méterig 30% engedmény, 3 méteren felül 25% engedmény

Függőnyszövet osztályunk különleges ajánlata:

csipke-szövetek 150 cm széles 55 lei, 220 cm széles 76 lei, 300 cm széles 105 lei

Továbbá nagy választék svájci indanthren, valamint klöppel és tüll függőnyszövetek és paplanokban

AZ ÖSSZES TÉLI ÁRÓK MÉLYEN LESZÁLLÍTTATTAK. Az egyes cikkek eladása csak míg a készlet tart. Mennyiség-eladása fenntartva. Figyelje 12 kirakatunkban az árakat.

TEREM KIVÁGNI, MEGŐRIZNI, CSAK EGYSZER JELENIK MEG!

NÉPÁRUHÁZ

KOCH JÓZSEF Temesvár, I. Piața Unirii 13.

(—) AZ ERZSÉBETVÁROSI POLGÁRI KÖR KÖZGYŰLÉSE. Az Erzsébetvárosi Polgári Kör, valamint a kebelében működő dalárda és temetkezési segélyegylet vasárnap, január 29-én délelőtt fél-tizenegy órakor tartja meg évi rendes közgyűlését a Kiefer-féle vendéglőben.

(—) A MAGYAR DALÁRDA KÖZGYŰLÉSE január 29-én, vasárnap délelőtt fél-tizenegy órakor lesz a belvárosi Unirii-tér 3 szám alatt levő Valkay-féle tanciskolában.

(—) SIKKASZTÁS A LUGOSI TELEFONKÖZPONTNAL. Negreanu bucaresti felügyelő és Tataranu Gheorghe, a temesvári telefonközpont kereskedelmi osztályának főnöke ellenőrzést tartottak a lugosi telefonközpontnál és hetvennyolc ezer lejes hiányt állapítottak meg. A vizsgálat adatai szerint Ionescu Pavel a lugosi központ főnöke a különböző nyugták másolataira kevesebb összeget vezetett rá és a különbözettel nem számolt el. A vizsgálat eredményéről jelen est telettek az ügyészségben, de Ionescu nem tudták kihallgatni, mert ismeretlen helyre távozott.

(—) NYUGDIJAZÁS. Szabó István városi tisztviselő február elsején nyugalomba vonul. Jelenleg ötvenhat esztendő és ebből harmincegy évet töltött városi szolgálatban és pedig huszonkét évig volt a köztisztviselési hivatalban, hat évig a népesedési irodában és három évig az anyakönyvi hivatalban. Szabó István a legnépszerűbb városi tisztviselők egyike, mert a közönséggel szemben mindenkor előzékenyen és szívélveesen bánt, szolgálati teendőit pedig fejtebbvalóinak megelégedésére mindenkor lelkiismeretesen és szorgalommal végezte.

(—) HÁZASSÁGOK. Az anyakönyvi hivatalban a következő mákapárok kötötték házasságot: Muntean Valeriu főhadnagy és Zaria Lucia Virginia Emilia, Sfetcu Trandafir és Covaciu Magdalena, Magyar Mihály és Hillinger Hermin, Botea Mihai és Puiu Chiva, Geiringer Pál és Vig Ella, Ardelean Petru és Jichi Persida, Liebermann Huma és Berkovics Blanka, Müller Frigyes és Worgisz Éva, Sente József borbély és Petki Ida, Grosz József és Löwenfeld Rozália, Mager Mihály és Hollinger Katalin.

Rádió

KEDD, JANUÁR 24.

Bucuresti. 8.30: Ritmikus torna, orvosi tanácsok, Hanglemezek, háztartási tanácsok. 12: Hangjáték. 12.30: Közvetítés Galatiból. 13: Időjelzés, időjárásjelentés, kulturális hírek, sport. 13.10: Déli hangverseny. 14.10: Hírek. 14.30: Grigoras Dinicu zenekara. 15.10: Közlemények. 18: Időjelzés, időjárásjelentés. 18.02: Technikai posta. 18.17: Ionel Cristea ezekara. 19: Tudományos krónika. 19.15: Alexandru Grozuta énekel. Miticig Ciuciu cimbalmozik és Traian Lăscut klarinétozik. 20.05: Az egyesülés napja, előadás. 20.20: Közvetítés Galatiból. 21.05: Szalonzenekar. 22: Hírek, sport. 22.15: A hangverseny folytatása. 23: Hírek. 23.15: Hanglemezek. 23.45: Hírek külföldre francia és angol nyelven.

Budapest I. 7.45: Torna, hírek, hanglemezek Utána étvend, közlemények. 11: Hírek. 11.20: Franciaország délnyugati tengerpartja. Felolvasás. 11.45: Az új kalápvat. Felolvasás. 1.10: Dénes Józsa és cigányzenekara. 1.30: Hírek. 2.20: Időjelzés, időjárásjelentés. 2.30: Hanglemezek. 3.35: Hírek. 4: Elelmiszérarak. 5.10: Asszonyok tanácsadója. 5.45: Hírek. 6: Pálffy János gróf lovasrohamai. Előadás. 6.30: Haják Károly hegedű. 7: Babay József elbeszélése: Madonna. 7.30: Szalonzenekar. 8.05: Hírek. 8.30: Ponchielli: Gioconda című operájának közvetítése. 9.25: Hírek. 10.15: Hírek, időjárásjelentés. 11.20: Hírek német és olasz nyelven. 12.05: Hírek angol és francia nyelven. 12.15: Pertis Pali és cigányzenekara. 1.05: Hírek.

Budapest II. 6.30: Mezőgazdasági félóra. 7.30: Francia nyelvoktatás. 8.10: Szalonzenekar. 9: Sörke Józsa. Felolvasás. 9.35: Hanglemezek. 10: Hírek.

Bécs. 19.20: Alpesi népdalok és táncok. 22: Bécsi színházakból, riport. 23.35: Könnyű- és tánczene.

Belgrad. 19: Dalok. 19.30: Lemezek. 21: Hangverseny. 21.30: Zenekari hangverseny.

Milánó. 20.20: Lemezek. 22: Verdi: Otello című operájának előadása.

Strassburg. 22.15: Zenekari hangverseny. 23: Zongorajáték. 23.30: Mandolin-gitár és harmonika együttes zenéje.

Varsó. 20: Zenekari hangverseny. 22: Operaelőadás.

SZERDA, JANUÁR 25.

Bucuresti. 6.45: Ritmikus torna, orvosi tanácsok, hanglemezek, háztartási tanácsok. 12: Hanglemezek. 13: Időjelzés, kulturális hírek, sport. 13.10: Déli hangverseny. 14.10: Hírek. 14.30: A hangverseny folytatása. 15.10: Közlemények. 18: Időjelzés, időjárásjelentés. 18.02: „Lucafarul” jazzzenekar. 19: Arax Savagian és Mihail Stirbei énekel. Th. Lupu gordonkázik és Joseph Pruner zongorázik. 20: Művészeti krónika. 20.15: Szalonzenekar. 20.50: Iacob Simian előadása. 21.35: Smaranda A'anasof és M'adeleine Cantacuzino énekel. 21.35: Theodorescu kvartet. 22: Hírek, sport. 22.15: Rádió-kabaré. 23: Hírek. 23.15: Titu Vrănceanu zenekara. 23.45: Hírek külföldre francia és angol nyelven.

Budapest I. 7.45: Torna, hírek, hanglemezek. Utána étvend, közlemények. 11: Hírek. 11.15: Hogyan találták ki az emberek a sit. Előadás. 11.45: Gyermektorna — gyermeknevelés. Felolvasás. 1.10: Christán Lilj és Szirmai Reginald énekel. 1.30: Hírek. 2.20: Időjelzés, időjárásjelentés. 2.30: Hanglemezek. 3.35: Hírek. 4: Elelmiszérarak. 5.15: Diákfélóra. 5.45: Hírek. 6: A mandulák. Előadás. 6.30: Gergely László zongorázik. 7: Bodrics Béla és cigányzenekara. 8.05: Hírek. 8.30: Aranyvirág. Daljáték három felvonásban. 10.40: Hírek. 11: Miletin Géza jazz-hármasa. 11.30: Hírek német és olasz nyelven. 11.40: Operaházi zenekar. 12: Hírek angol és francia nyelven. 1.05: Hírek.

Budapest II. 7: Bodrics Béla és cigányzenekara. 7.30: Olasz nyelvoktatás. 8.05: Angol tánclemezek. 9: Az örökifju karikatura. 9.30: Szalonzenekar. 10: Hírek. 11.05: Időjárásjelentés.

Bécs. 20: Zongorajáték. 21.10: A filharmonikusok hangversenye. 23.30: Szórakoztató zene.

Belgrad. 19.15: Lemezek. 23.15: Ének.

Milánó. 20.20: Lemezek. 23.15: Zongorajáték. 24.15: Tánczene.

Strassburg. 20.30: Zenekari hangverseny. 21.30: Spanyol dalok. 22.15: Indulók. 22.30: Zenekari hangverseny.

Varsó. 20.40: Könnyű- és tánczene. 22: Chopin-művek. 23: Tánclemezek.

Köszönetnyilvánítás

Mindazok, akik felejtethetetlen feleségem, a jó édesanya, nagyanya és rokon,

Behéinik Jánosné

szül. Révész Katalin elhalálása alkalmával bennünket vigasztaló szavaikkal felkerestek, drága halottunkat utolsó útjára elkísérték, virágadományokkal az elhunyt emlékének kegyelettel adóztak, ezzel nagy fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek, fogadják ezúton halás köszönetünket.

Nem mulaszthatjuk el halánkat kifejezni a CFR „Lyra” daleget ének- és zenekarának, valamint a Rózsafűzér-egyletnek a temetésen való testületi megjelenésükért.

Temesvár, 1939. január hó 23.

A gyászoló család

Köszönetnyilvánítás

Mindazok, akik

GRUBER ÁRPÁD

nyug. postaigazgató

elhalálásával bennünket ért nagy gyászunkban részvétükkel fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek és szereteti halottunkat utolsó útjára elkísérték, fogadják ezúton halás köszönetünket.

Temesvár, 1939. január hó 23.

A gyászoló Gruber-család

APRÓ HIRDETÉSEK

Az este 6 óráig feladott hirdetések másnap reggel megjelennek

Az 1938. júl. 18-án megjelent 69094. sz. miniszteri rendelet alapján apróhirdetési áraink a következők: állástkeresés, elvesztett tárgyak, eltűnt személyek, fürdő- és gyógyhely hirdetése szavankint egy leu. Levelezés nem közölhető. Házasság szavankint öt leu. minden más rovatban szavankint kettő leu. Legkisebb apróhirdetés tíz szó. Az apróhirdetések díja előre fizetendő. — Apróhirdetéseket felvesz I. kerület: Déli Hírlap kiadóhivatala, Piata I. C. Brătianu 3. II. kerület: Tamás-traffic, Piata Badea Cărtan 8. — Kardos-traffic, Piata Traian (szerb templom mellett). Gröz-traffic, Calea Dorobantilor 2. III. kerület: Helfenbein-traffic, Piata Lahovari IV. kerület: March-traffic, Piata Kütt. — Nógrády-traffic, (Tivoli mellett) — Olariu-traffic, Piata Dragalina 6. Tele. fon 45—06. — Vittek-traffic, Bul. Carol 54. — Gágozty-traffic, Strada Brătianu 15/a. Tele. 5—13.

Állástkeres

Zsúrokná, nagy vacsorákra a legfinomabb ételek készítését vállalom. Nagy gyakorlattal rendelkezem. Kovács Zsuzsa III., Str. Diaconul Coresi. 24. 593

Mosást, vasalást, takarítást vállal szorgalmas fiatalasszony. Cím a kiadóban. 2848

Lakás

Hónapos szobák Lei 1.300 ért Splendid szállodában. 2856

Bútorozott szoba folyóvízzel, fürdőszoba használattal az erzsébetvárosi villanegyedben március 1-től kiadó. Cím a kiadóban. 581

Kiadó családi ház 2 szoba és mellékhelyiségekből álló, havi 600 leiért azonnalra. II. Str. Lăutari No. 6. Bővebbet I. Piata Luther 1. 2—3 óra között. 609

Kiadó kettő, esetleg háromszobás modern lakás május 1-re. IV. Bulv. Carol 16. 612

Adás-vétel

Ottomán szép széles, jó állapotban lévő megvételre kerestetik. Címeket kérem a kiadóba leadni. 367

Veszek mélyített ezüst tészta tálat, hozzávaló sosierrel. Címeket súly és ármezjelöléssel a kiadóba kérem leadni. 604

Leltár után mélyen leszállított áron vásárolhat
WEISZ VILMOS
cipőüzletében
TEMESVÁR, I. Szt. György-tér

Butor, porcellán és üvegáru
L. Schmidt n. Schuster

cégnél Temesvár I. Lonovics u. 3. sz. (A r. k. püspökség palota bejáratával szemben) és III. Str. Coroana de Otel 11.

Börönd szép nagy, jó erős, megvételre kerestetik. Timis-nyomda I. Piata Brătianu 3. 335

Ebédli asztal eladó. Megtekinthető csak délelőtt I. Str. Olimp 13. 697

Eladó 40 éve fennálló, jólmenő kocsma, a ház is. Érdeklődni I. Bulv. I. G. Duca Mairovitz-ház, Luther Söröző. 614

Különféle

Elvezett a Scala moziban szombaton este 9 órai előadásra egy pénz-tárca pénzzel és két feladó vevénnyel, kérném a megtalálót 150 lei visszatartásával a March-trafficba leadni. (Piata Kütt) 613

1939. EVI LIPCSEI TAVASZI VÁSÁR

Kezdet: március 5.

Minden felv. lágozást megad

LEIPZIGER MESSAMT

LEIPZIG - Németország

és

Angerbauer Jenő tb. képviselő, Timişoara, I. Strada Gen. Praporgescu 2. — Telefon: 25—36.

60% utazási kedvezmény
az összes német vasuti vonalakon

Nyomatja a „HIRLAP” tipografia și editura S. i. n. c. Arad.